

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, Rökk-Szilárd
utca 4.

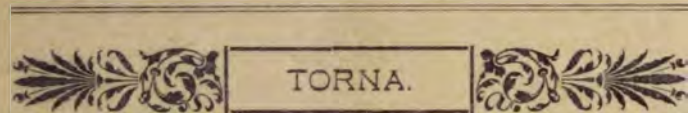
Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet, a „Balaton-Egylet”, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet”, a „Budapesti, hegyvidéki turista-Egylet”, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet”, a „Budapesti Torna-Egylet”, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet”, a „Debreczeni Torna-Egylet”, az „Egyetemi Athletikai Club”, „Első Magyar Vivó-Egylet”, az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egyesület”, a „Fertői Csónakázó-Társaság”, a „Győri Csónakázó-Egyesület”, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet”, a „Kolozsvári Athletikai Club”, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet”, a „Föv. Vivó-Club”, a „Körmendi Athletikai Club a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet”, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet”, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet”, a „Makói Torna-Egylet”, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet”, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet”, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet”, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet”, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet”, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet”, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet”, a „Nemzeti Hajós-Egylet”, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet”, az „O-Becsei Kerékpár-Egyesület”, az „O-Budai Torna-Egylet”, a „Pécsi Athletikai Club”, a „Pozsonyi Hajós-Egylet”, a „Pozsonyi Torna-Egylet”, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet”, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet”, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club”, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet”, a „Szabadkai torna-Egylet”, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör”, a „Szegedi Csónakázó-Egylet”, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet”, a „Szegedi Torna-Egylet”, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet”, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycle) Egyesület”, a „Pápai korcsolya-egylet”, a „Torontál korcsolyázó- és hajós-egylet”, „Szeged Kerékpár-egyesület”, „Sportkedvelők köre”, „Veszprémi torna egylet”, „Tordai korcsolyázó-egylet”, „Budapesti Torna-Club”, „Zombolyaiaithletikai club”, a „Szászvárosi atletikai club”, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A „Herkules” e száma a közlendők nagy tömege miatt félívnyi melléklettel, de egyszersmind pár napi késedelemmel jelenik meg.

A tanulók előkészítése az orsz. torna- versenyekre.

A diákoknak az országos versenyekre való előkészítésére szolgáló általános szabályokat röviden már előadtuk mult számunkban; e cikkben egyenként fogom a versenyeket elővenni s azokra a szükséges tanácsokat röviden megadni:

1. *100 méteres futási versenyben* a tanulók legfiatalabbjai vesznek részt. ezeknél a gyakorlás (training) a tulság megfékezésében, a heves, meggondolatlan fiuk felügyeletében keresse fő teendőjét a vezető, a futás távola kezdetben kisebb legyen, s fokról-fokra lehet felemelni a meghatározott távig; lehet többször is futni napjában, de ezek közben annyi időt kell hagyni, hogy a lélegzés teljesen helyreálljon.

2. *a 150 méteres gátversenyénél* ugyancsak az előbbi mód szerint kell fokról-fokra a céltávolig előre haladni; a gátugrás betanulása lényeges előny; azért a nagyobb távolság és több gátat vett futamok előtt azt kell elvégezni, még pedig úgy, hogy a gát elé érve teljesen egyformán tudjunk azon átszökni, akár bal, akár jobb lábbal, mert ellenkező esetben, hogy a megszokott lábbal való elugrást elérjük, vagy hosszítani vagy rövidíteni kell futó lépéseinket, a mi a futás sebességével elvesz, azon felül az ugrást úgy kell keresztül vinni, hogy a leugrás a gát-on túl csak az egyik lábba történjék, még pedig az

elugró láb ellenkezőjére, a másik lábat már a leugrás helyétől távolabb a megállás nélküli tovább futás eszközölhetése végett kell lehelyezni. A futás mérsékelt erővel viendő keresztül, a győztes minden valószínűség szerint az leend, ki ép erejét megtartva, az utolsó gát utáni sík pályán gyorsaságát képes kifejteni egész erővel, a gátakat átugrani azért nem tanácsos, mivel kimerülve könnyen felbukhat még a sík pályán is.

3. *500 méter sikverseny* már oly táv, melyet teljes erővel befutni felnőttek sem képesek, azért itt az indulás közép sebességgel történjék, a gyakorlat alatt az időnek mérése jó buzdításul szolgálhat, a céz től 30—50 méterre kell a teljes sebességgel futni.

Az *indításra* nagyon kell vigyázni a sík és a gát versenyénél is. A gyermekeknek és ifjaknak is előre kell az indulást megtanulni, mert különösen rövid pályán sokat lehet nyerni és veszíteni is az indításnál. A mint a versenyzők egymás mellé felállítatnak, min. denki egyik lábát előre teszi s féloldalt fordúva előre hajol. Így várja az indulásra a jeladást, a mi lehet vezényszó, lehet pisztolylövés, sija vagy taps. Éber figyelemmel kell lenni a jelszót s abban a pillanatban, mikor az elhangzik, hirtelen ki kell ugrani a síkról. Ha sikerül a versenyzőnek a jó kiugrással csak egy lépésnyire it megelőzni a többieket, már rendkívül növekedett chance-a a győzelemre.

4. A gerely dobásra való előkészülés különös utatást nem igényel, a tornatanár jól megmagyarázza annak mikénti keresztülvitelet, növendékeinek teljesen szabad teret engedhet annak mentől gyakoribb folytatására; ugy szintén a magas ugrás is gyakorolható felügyelet nélkül, csak a roham sebességét, az elugrás könnyedségét, a lábak előre való magasra emelése után a zsinórcsn lett áthaladásnál a derék szép homoritását és a leugrásnál lábujjhegyre és guggolásba való jövetelt (a merev leugrás által okozandó megrázkódás és a sarkaknak a további ugrást megakadályozó megütését kikerülendő) kell jól betanítani és annak mindenkori figyelemben tartását ajánlani.

5. A távolugrás már feltétlenül igényli a roham legnagyobb sebességét, tehát az el- és leugrásnak fentebb mondott feltételei mellett, fősúly arra fektetendő, a roham távolsága 8 ölnél több nem kell, hogy legyen, de a futás ugy történjék, hogy az elugrás pillanatában az a legnagyobb sebességű legyen; tehát a kisebb távolság gyors futás okvetlenül előkészítője és nélkülözhetlenje a jó ugrónak; a kődobás előkészítése ismét csak egyszerűen magából az egyszer megmutatott gyakorlatnak tetszés szerinti ismétléséből áll, erősebb karnak előnye lévén a gyöngébbek felett, súlyok emelésével, izmaink erősödven, a versenynél is nagyobb chanceink vannak.

Ezekkel a részletes utatást rövid kivonatban megadva, azon biztosítást adjunk az érdeklődőknek, hogy a netán még szükséges tanácsot a legrövidebb uton szívesen szolgál a szerkesztőség.

Porzolt Benő.

Magyar tanulók orsz. tornaversenyei.

A rendező-bizottság első ülése.

Csáky Albin gróf miniszter elnöklete alatt márcz. 25-ikén tartotta első ülését a tornaversenyek rendező-bizottsága s számos érdemleges határozatot hozott. A kifejtett vitákban részt vettek Csáky gr. miniszterön kívül Berzeviczy Albert államtitkár, Klamarik miniszteri tanácsos, Porzolt Jenő és Porzolt Kálmán a „Herkules“ szerkesztői, Hegedüs Sándor és Bernáth Béla orsz. képviselők, Gerlóczy alpolgármester, Lutter Nándor tankerületi főigazgató, Verédy Károly tanfelügyelő, Fodor József és Dollinger Gyula egyetemi tanárok, Kun Gyula fővárosi tanácsnok, Jenny Antal, Bokelberg Ernő, Szafka Manó stb. Az ülés előadóiként dr. Fináczy Ernő és dr. Suppan Vilmos a kultuszminiszterium e két kiváló paedagogusa szerepelt.

A viták hosszas leírását mellőzve, itt közöljük az ülés végleges megállapodásait.

Jelentkezés és részvétel a tornaversenyeken: A márczius 15-ikére kitűzött határidőig ugy a fővárosból mint a vidékről oly sok tanuló jelentettek be a tanintézetek igazgatóságai, hogy a jelentkezések száma a 4000-et meghaladja, mivel pedig ily sok növendék nem tornázhathat jól a versenytéren, elhatározta a bizottság, hogy a jelentkezők száma le fog szállíttatni, de csupán a fővárosi tanintézeteknél; vidéki tanintézetek (polgári iskolák, tanítóképezdek, középiskolák, felső iskolák) jelentkezői egyáltalán nem redukáltatnak; a fővárosi iskolákból ellenben 100-nál több tanuló egy intézettől nem jöhet.

Hely és idő. A versenyek május 17-én délután tartatnak meg a budapesti Városliget azon részén, hol a korcsolya-egylet mesterséges jégpályája van.

A vidéki tanulók és tanárok fölutazása ugy történik, hogy a közoktatási miniszter át fog irni a kereskedelmi miniszterhez, hogy teljesen ingyen zónajegyeket adjon a vidéki tanárok és tanulók föl és vissza utazására a magyar államvasutakon s a magán vasutakon is lehetőleg ilyen kedvezményt szerezzen. E kérelem teljesítéséről a „Herkules“ azonnal fogja értesíteni a vidéki tanintézeteket.

Fogadás. Minden vidékről jövő tanintézetet a vasuti indóháznál fogadni fognak s kijelölt szállására vezetnek. Ezért szükséges, hogy minden intézet tudassa a bizottsággal, hogy a verseny előtti napon május 16-án mely órában érkezik?

Elszállásolás és étkeztetés. Minden vidéki tanuló csapat ingyen szállást kap iskolákban vagy kaszárnyákban s ugyanitt mérsékelt áru étkeztést. Elszállásolás és étkeztetés együttesen történik a kísérő tanárral. Ha egy-két tanuló nem bírná meg a mérsékelt étkezés költségeit sem, lehetőleg az illető intézet gyűjtés útján segítsen az ilyen szegény növendékeken; de ha egyáltalán nem tudnának pénzt keríteni számukra, ugy a bizottság egy-két növendéknek ingyen étkeztetését is ki fogja vinni, de ez esetben előleges értesítés kéréik.

A Budapesten tartózkodás időtartama ugy van számítva, hogy május 16-án reggeltől 18-án vagy 19-én estig vagyis három-négy napig tartana az ingyen szállás és az itt tartózkodás. E négy napból az első egész vagy fél nap Budapest nevezetességeinek megtekintésére, a második nap délelőttje a tornaverseny főpróbájára, délutánja az ifjusági tornaversenyekre; a harmadik nap délelőttje láttnivalókra, délutánja pedig az országos tornaszövetség ünnepélyének megtekintésére fordíttatnék; az esetleges negyedik nap egészen a láttnivalóknak szenteltetnék.

Költségek fedezése. Az állami vagy állami rendelkezés alatt álló iskolák tanárainak felutazási költségeit és napidijait az állam fedezi. Egyéb garanciát a kormány nem vállal; a többi iskolák tanárai forduljanak az iskolafenntartó hatóságukhoz. A versenytér berendezésének költségeihez hozzájárul az állam, a főváros és az országos tornaszövetség, esetleg a Magyar atletikai club is, ha viadalát ott fogja tartani.

Belépti díjak. A tanulók versenyei (máj. 17.) mérsékelt áru belépti díjak mellett lesznek csak megtekintethetők.

Tornakiállítás ez évben nem rendeztetik, sem hivatalosan, sem magán uton.

Ezen általános jelentőségű határozatok után a bizottság választ adott az egyes intézetek vagy tanárok által hozzá intézett kérdésekre.

Válasz a kérdésekre.

A selmeczbányai főgymnasium azt kérdi, tarthat-e 36 tanulója puskákkal gyakorlatot? *Válasz:* Nem, mert ez idén a puskával való gyakorlatok nem vétetnek föl, csupán a szuronyvivást mutatja be egy fővárosi tanintézet.

Roseth Arnold szolnoki főgymnasiumi tanár a „Herkules“ szerkesztőségéhez intézett kérdésére „szükséges-e minden intézetnek saját dobosát fölhozni? — azt válaszolja a bizottság, hogy nem szükséges. Arra a kérdésére, mikorra várható a részletei utasítások, biztos válasz nem adható.

Nyitrai főgymnasium a tör- és kardvivást akarja bemutatni. *Válasz:* Nem engedtetik meg.

Kecskeméti reáliskola több kérdést intéz, melyekre a válasz a következő: dobot is, trombitát is, zászlót is hozhatnak; vasúti jegyekért a vasúttársasághoz nem kell fordulni, azt elvégzi a minister és a bizottság; a vivó gyakorlat elmarad.

Besztercebányai gymnasium kérdi, szállhat-e növendék Budapesten rokonához? *Válasz*: Igen, de előleges bejelentés mellett s a rokont terheli a felügyeletét a felelősség.

A *soproni tanintézet* kérdi, a szabadgyakorlatban használhat-e szulzót? *Válasz*: Igen.

A katonai gyakorlatok a honvédelmi utasítás szerint gyakorlandók-e? *Válasz*: Igen.

Részt vehet-e az osztályok s tanintézetek közti tömeg-versenyben, ha 20-nál kevesebb növendéssel jön fel? *Válasz*: Nem.

Végrehajtó albizottság.

A rendező albizottság a legközelebbi teendők elintézésére a következő végrehajtó albizottságot küldötte ki: Elnök: Hegedüs Sándor orsz. képviselő; tagok: *Porzolt Jenő a „Herkules” szerkesztője*, Dr. Finácsy Ernő, Dr. Téry Ödön, Kun Gyula és Krenedics Győző.

„Herkules” előfizetési ára negyedévre 1 frt.

Miniszteri rendeletek a tornatanítás tárgyában.

I.

Kérdő pontok.

Csáky Albin gr. vallás- és közokt. m. kir. miniszter 48614. sz. alatt következő rendeletet intézte valamennyi tanító- és tanítónő-képezde igazgató-tanácsához:

A tornatanárképzés és képesítés tárgyában a m. évben általam egybehívott szaktanácskozmány azzal a kérdéssel is foglalkozott, minő intézkedések szükségesek, hogy az elemi iskolai tanítók és tanítónők a kiképzett-sőkre szolgáló intézetekben az elemi iskolai tornázás kívánalmainak megfelelően oktattassanak és képesíttessenek?

A szaktanácskozmányban nyilvánult vélemények megerősítettek abban a meggyőződésben, hogy az elemi iskolai tanító- és tanítónőképző intézetekben a növendékeknek ezen tantárgy tanítására való kiképzettése nem részesül mindenütt abban a komoly gondozásban, melyet ez, mint az ifjúság testi nevelésére nagy jelentőségű tantárgy, méltán megkíván.

Tudomásom van arról, hogy egyes intézeteknél a testgyakorlat oktatása télen át, alkalmas téli tornahelyiség hiánya miatt, szünetel; hogy a torna tanításával megbízott egyének néhol vagy általában nincsenek e tantárgy tanítására képesítve, vagy nem bírnak a tanítóképző intézetben megkövetelendő legmagasabb képesítési fokozattal.

E hiányokat megszüntetni, a tanerők képesítése tekintetében mutatkozó póttanfolyamot rendezni, végül a képzést és képesítést javítani szándékozván, felhívom a tanácsot, hogy a felügyelete alatt álló tanító-, illetőleg tanítónőképző intézetben folyamatban lévő tornaok-

tatásra nézve a következő kérdésekre kiterjeszkedő felvilágosítást adni sziveskedjék:

1. A tornatanítással megbízott tanerőnek mi a neve? Szaktanár-e, avagy mint melléktantárgyat tanítja a tornát? Hol, mikor és minő fokozatú iskolákban való tornatanításra képesített?

2. Minő helyiségek állanak rendelkezésre a torna tanításra? Mekkora a téli tornaterem és hány tanuló végez abban egy időben gyakorlatokat? Az épület mely részében van a tornaterem? Milyen a padozata és felszerelése? Van-e nyári tornahelyiség és mily kiterjedésű? Hol fekszik? Alkalmas-e arra, hogy ottan a képezdei és gyakorló iskolai tanulók játékokat folytathassanak? Ha nem alkalmas, lehet-e a képezde kertjében, vagy más helyen alkalmas játszótérrel találni?

3. Hetenként hány órát kap minden egyes osztály a tornából? Miképen használtatik fel ez az idő? A tornaoktatás keretében fordítottatik-e kellő gond arra, hogy a képezdei növendékek a torna tanítására is képessé tétessenek? Nevezetesen gyakoroltatnak-e a vezénylésben és a tornának az elemi népiskolában való tanításában?

Egyben felhívom a tanácsot, hogy a helyiségek tekintetében mutatkozó hiányok megszüntetése módjára és a fennálló tanterven teendő módosításra, nevezetesen az órák esetleg szükségesnek mutatkozó szaporítására nézve is véleményesen nyilatkozzék.

Budapest, 1891 febr. 9-én.

Gróf Csáky.

II.

A testedző játékok érdekében.

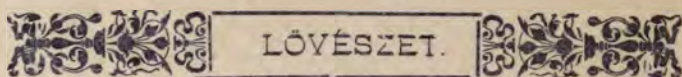
A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte a tankerületi kir. főigazgatóságokhoz:

A gimnáziumi és reáliskolai tanítás terve és az utasítások a tornázás anyagába felvették amaz egyszerűbb játékokat is, a melyek hazai viszonyaink közt, középiskolai tornatanításunk keretében gyakorolhatók. Mindamellett azt mutatja a tapasztalat, hogy középiskolai tornatanáraink e játékokat általában nem részesítik abban a figyelemben, a melyet azok nevelő hatásuknál fogva méltán megérdemelnek. Az elméleti tárgyak tanításával járó szellemi megfeszítés ellensúlyozására szánt tornagyakorlatok mellett, melyek a tanuló figyelmét többé-kevésbé szorosan lekötik és szükségszerűleg egy pontra irányozzák, felváltva a játékokat is fölötté szükségesnek tartom, mert, ha amazok a testet rendszeres módon erősítik és edzik s azért nagy fontossággal bírnak, viszont a játékok nagy pedagógiai értéke abban keresendő, hogy a test fejlesztésének és a szabad mozgásnak biztosítása mellett a szellemi munkában kifáradt növendékeket hasznos és kellemes módon szórakoztatják, felvidámitják s idegrendszerüket újabb szellemi munka kifejtésének javára feltétlenül megpihentetik. Ez, egyébként köztudomású elv hangsúlyozása mellett, felhívom a főigazgatóságot, utasítsa a kerületében levő középiskolák tornatanítóit, hogy a mennyire csak a hely és idő megengedi, legalább a: utasításokban előforduló játékokat részesítsék a kellő figyelemben a mi által közvetett uton az intézet tanulmányi céljait is hathatósan elő fogják mozdítani.

III.

Ingyen tanfolyam a középiskolai tanároknak.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívására a budapesti nemzeti tornaegylet a középiskolai tanárok számára a most következő nagy szünetben külön ingyenes tornatanfolyamot fog rendezni. E rendkívüli tanfolyam f. évi augusztus hó 1-én kezdődik és tart szept. 15-ig. Résztvehet benne minden 35-ik életévet még be nem töltött középiskolai tanár, ki a tornázásban már gyakorlattal bír és azt igazolni képes. A résztvevők segélyre vagy utiköltségre igényt nem tarthatnak. Jelentkezni f. évi március végéig kell a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál szabályszerű folyamodvány útján. A középiskolai tanárok érdekében áll, hogy e tanfolyamra minél számosabban jelentkezzenek, minthogy ez által, mint esetleg alkalmazandó tornatanítók, mellékjövedelemre tehetnek szert.

LÖVÉSZET.

A lövészek harcza.

Valóságos pusztító vihar volt az a mi márczius 22-én a budapesti polgári lövészegyesület közgyűlésén dult. Hogy mi idézte elő, arra mi — kik a belső viszonyokat kevésbé ismerjük, — nem tudnánk kimerítő felvilágosítással szolgálni, annyi azonban kétségbevonhatatlan tény, hogy a pártoskodás és személyes harc oly erős hullámokat vert az egyletben, hogy komolyan tartani lehet attól, hogy e vihar mélyebb nyomokat fog hagyni az egyesület életében, s tartozék valaki a reform párthoz, vagy konzervatív párthoz, legyen győző, vagy legyőzött, erkölcsi kötelessége elkövetni a maga részéről mindent, hogy a támadt egyenetlenségek elsimittassanak, az ellentétek kiegyenlítettessenek és a béke a budapesti lövészegyesület kebelében ismét helyreálljon.

Egy rövid hét alatt odáig fejlődtek a viszonyok, hogy a márczius 22-iki közgyűlés előtt az a két ember, a ki eddig mindig karöltve munkálkodott a magyar lövészegyesület érdekében Szávoszt A. h. főlövész-mester és Érczhegyi Ferencz főlövész-mester egymással szemközt állítottak.

E sajtóságos jelenség megmagyarázására egy kis történeti visszapillantást kell vetnünk.

Szávoszt Alfonz különösen a lövész-bál rendező bizottságába verbuvált új egyesületi tagokra, valamint a rendkívül megszorodott pesti lövészekre való tekintettel óhajtott volna, hogy a választmányban nagyobb arányban legyenek képviselve a pesti oldal lövészei s általában az egylet vezetésébe be akart néhány oly egyént vonni, a kik vagy tetteikkel vagy nyilatkozataikkal elárulták azt, hogy hajlandók dolgozni az egylet érdekében. Az ily elemeket megnyerni minden egyletnek érdekében áll, s így Szávoszt méltán hihette, hogy a választmány sem fog akadályt gördíteni az 1—2 új emberrel való telfrissítés ellenében.

Szávoszt Alfonz az általa létesített szombati estélyek egyikén névsort állítottatott össze, melyet a választmány bizottsága elé akart terjeszteni. Andretty Anzelmo a már kinyomatott névsort magával is vitte e bizottság ülésébe és ott bemutatta.

E névsor, melynek egy példánya szerkesztőségünkben is bárki által megtekinthető, főlövész-mesternek Érczhegyi Ferenczet, pénztárnoknak Freyberger Pált jelölte, s általában Krauze Nándor kivételével az összes tisztviselőket meghagyta eddigi helyeiken; csupán a választmányba, mely 48 tagból áll, ajánlott 13 új tagot.

E nyiből állott az a szörnyű nagy reform, a mit Szávoszt Alfonz a választásoknál keresztül akart vinni.

Voltak azonban titkos hírvivők, kik a budai oldalon azt a hirt terjesztették el, hogy Szávoszt és a pesti lövészek fel akarják forgatni az összes állásokat, s így e téves informatio alapján a bizottság többsége a bizottsági ülésen egy oly kész névsorral állott elő, melyből Szávoszt Alfonz helyettes főlövész-mester és Némay Antal lövész-mester teljesen ki voltak hagyva.

E historiai adatokból világos tehát, hogy nem Szávoszt Alfonz és az ő pártja kezdte a harcot Érczhegyi Ferencz főlövész-mester ellen, hanem a választmánynak a bizottságban levő többsége indított harcot Szávoszt és Némay ellen, a kiknek pedig az egylet érdekében szerzett érveit senki sem vonhatja kétségbe.

Mikor Andretty Anselmo azt a hirt hozta Budáról Pestre, hogy e két munkása az egyesületnek kihagyatott a listából, a pesti oldalon oly fokra hágott az elkeseredés, hogy itt vissza nem adható kifejezések hangzottak el a budai lövészekre s követelték, hogy már most Érczhegyi ellenében Szávoszt proponáltassék főlövész-mesternek.

E kivánsággal szemben Szávoszt és Némay ismétellen felszóltak, de midőn szavazásra került a sor a felett, hogy Érczhegyi proponáltassék továbbra is főlövész-mesternek, az összes jelenvoltak közül két ember állott fel, s ez a két ember volt Szávoszt és Némay.

Igy került Szávoszt Alfonz akarata ellenére a választási harczba mint főlövész-mester-jelölt.

Ezeket a historiai adatokat egész tárgyilagossággal azért soroltuk fel, hogy belőlök az egylet minden tagja kivonhassa a maga tanulságát, megalkothassa magának az ítéletet a felől, hogy ha volt személyeskedés és volt harc személyek ellen, akkor azt ki kezdeményezte s egyszerűen mindenki gondolkodhassék oly gyógyszerek felől, melyeket alkalmazni minden esetre szükséges volna, hogy az egyletben minden további személyeskedésnek egyszer s mindenkorra vége vessék.

Érczhegyi Ferencz és Szávoszt Alfonz hosszú idő óta megfértek egymás mellett az egylet vezetésében s hogy Szávoszt az egyletnek mily nagy szolgálatokat tett, azt legjobban mutatja az évi jelentés, melynek majdnem minden passusa telve van elismeréssel Szávoszt irányában. Annál inceszabban hangzott tehát a közgyűlésnek az a határozata, mely ugyanazt a Szávosztot, kit a jelentésben agyba-főbe dicsér, kibuktatja abból az állásból is: a helyettes főlövész-mesterségből, melyet eddig betöltött.

Nem a mi feladatunk tanácsokkal szolgálni az egylet bármely pártjának, de azon óhajtasunket ismétellen kifejezzük, hogy az egylet minden tisztviselője s minden egyszerű tagja igyekezzék a lövészet és a lövészegylet érdekében minden személyes harcot kerülni.

Egy új tag.

A budapesti polgári lövészegyesület közgyűlése.

(1891. márcz. 22.)

Még talán sohasem volt oly érdekes és oly viharos közgyűlése a budapesti polgári lövészegyesületnek, mint az idén. Márcz. 22-én már a déli órák után kezdtek gyülekezni a tagok s nemsokára egészen megtöltötték a budai diszes lövőházat. A gyűlésnek élénkséget a választási mozgalom kölcsönzött, melynek érdekessége délutáni 4 órától esti 11 óráig együtt tartotta a lövészek nagy részét.

Érczhegyi Ferencz főlövész-mester elnökölt, kinek megnyitó szavai után *Virágh* Gyula jegyző olvasta föl az évi jelentést, melyet alább majdnem egész terjedelmében közlünk.

Ezután kezdődött az ülés viharos része. *Dietrich* Emil lovag ugyanis két indítványt terjesztett elő, az egyik egy *könyvelői állás* szervezését, a másik egy *mozgó czéltábla* létesítését czélozta. Az utóbbit általános helyeslés mellett, pártolólá adták ki a választmányának az előbbi azonban *Dietrich* szavazás előtt visszavonta. Ezt az indítványt ugyanis úgy fogták föl sokan, hogy az bizalmatlanságot tartalmazott *Freyberger* Pál pénztárnok ellen s ezért lezügták. Mi azonban nem hiszszük, hogy az indítványnak ez lett volna a czélja, mert először is *Dietrich* Emil lovag sokkal szókimondóbb ember, sem hogyha valakit támadni akar, akkor zsákban macskát árulna. Másodszor pedig ily bizalmatlanságnak *Freyberger* szemben nem lehetett helye, miután a könyveinek átvizsgálására kiküldött szakértő bizottság — melynek jelentését alább közöljük — minden kétséget kizáró határozottsággal konstatálta pénzkezelésének tisztaságát.

De viszont ugyanez a szakértő bizottság hasonló határozottsággal követelte a világosabb és szakszerűbb pénztárkezelést, hogy minden félreértésnek eleje vétesék. A *Dietrich* indítványát pedig minden laikus — vagy is a személyes vonatkozásokat nem ismerő — ember csak úgy vehette, hogy a szakértő bizottság ezen kívánatának akar megfelelni. De hát a közgyűlés egy része nem ilyen tárgyilagosan fogta föl a dolgot, hanem mikor *Dietrich* — ki magyarul nem tud — németül akarta indokolni indítványát, nagy lárma keletkezett, azt kívánták, hogy magyarul beszéljen, s perczekig nem hagyták őt szóhoz jutni. A kik a mi lapunkat régóta ismerik s olvasták azon czikkeinket, melyekben a lövészet *nemzeti* jelentőségét hangsúlyoztuk, azok tudhatják, hogy a német szóért nem nagyon lelkesülünk; de, ha már az ellenvéleményt nem tűrik el lövészeink németül, akkor maguk hivatalosan se használják a német nyelvet! Mert hivatalosan német költségelőirányzatot, német zárszámadást, német közgyűlési meghívót és német kortes körlevelet adni a tagok kezébe, s aztán a közgyűlésen egy tagtársat, ki nem tud magyarul, csúful lehurrogatni a német szóért: — ez nem következetesség! Az indítvány vitájában különben résztvettek: *Szávost* Alphons, *Dr. Kollár* Lajos, *Dr. Toldy* László, *Rupp* Zsigmond stb.

Ezután *Szávost* Alphons ajánlotta a közgyűlés figyelmébe a magyar lövészet szaklapjának megteremtését s egy kis egyleti közlöny segélyezését. Indítványát általános helyesléssel fogadták s kiadták a választmányának.

Ezután a választások következtek, melyeknek eredményét csak esti 11 órakor hirdették ki. A választmány

által kiküldött kandidáló bizottság jelölése győzött s liberalis reform párt külön jelölése megbukott.

Az ülés végén rendkívül zajos és kínos jelenet fejlődött ki. Midőn ugyanis kihirdették az eredményt, a mely szerint *Szávost* Alphons nemcsak mint főlövész-mester, hanem mint helyettes főlövész-mester is kibukott, a vele egy elvi alapon álló *hat lövész-mester* rögtön ki akarta jelenteni, hogy *lemond*. Ezt azonban *Érczhegyi* főlövész-mester megakadályozta azzal, hogy a gyűlést bezárta. Ez a tagok egy részére igen kellemetlen benyomást tett s az itt vissza nem adható elkeseredett kifejezéseknek egész légiója támadt, úgy, hogy a gyűlés épen-séggel nem oszlott szét ünnepélyes hangulatban.

A budapesti polgári lövészegyesület választmányának jelentése az 1891. évről.

A berlini kirándulás.

Az elmúlt év egyik leglélekemelőbb ténye volt a berlini kirándulás.

A német lövész-szövetkezet a folyó év nyarán július hó 6-tól ugyan-e hó 13-ig bezárólag tartotta Berlinben X. szövetkezeti lövészetét. A lövészetet rendező bizottság a magyar lövészegyesületeket is meghívta s ennek alapján, *Szávost* Alfons helyettes főlövész mester urban támadt az eszme, hogy ezen lövészetben a magyar lövészek is jelenjenek meg. Felhívás intéztetett a vidéki egyesületekhez s ennek azon eredménye lett, hogy a berlini lövész ünnepélyen 21 magyar lövész jelent meg. A választmány lelkesedéssel fogadta az eszmét, elhatározta, hogy a budapesti lövészek zászlójukkal jelenjenek meg és lövődíj 200 frankot szavazott meg aranyban, mely egy diszes tokba helyeztetett el következő felirással: A budapesti polgári lövészegyesület ajándéka az 1890. évben Berlinben tartott német szövetségi lövészetre. Hogy mily lelkesedéssel, barátsággal és kiváló kitüntetéssel lettek a magyar lövészek Berlinben fogadva, ezt leírja *Szávost* Alfons helyettes főlövész mester urnak, mint a küldöttség vezetőjének 1890 év szeptember havában nyomatásban megjelent munkája, mely minden egyesületi tag urnak és a vidéki magyar egyesületeknek megküldetett, így tehát azon dicső napok lefolyásának leírásával, mely azon kiválóan szerkesztett jelentésben úgy is szépen le van írva, a tisztelt közgyűlés türelmét nem fárasztjuk, de hálás köszönettel jelentjük, hogy *Szávost* Alfons helyettes főlövész-mester ur a Berlinben kapott diszes és értékes nemzeti zászlót örök emlékezet gyanánt egyesületünknek ajándékozta.

A berlini magyar egyesület igazi magyar vendégszeretettel fogadta a magyar lövész testvéreket, tanácsosál látta el s minden kitelhetőt elkövetett, hogy a magyar név dicsőséget arasson, mely, hogy valóban dicsőséget aratott, bizonyítják azon hírlapi közlemények, melyek ez irányban a sajtóban napvilágot láttak.

A berlini magyar egyesületünknek a berlini szép napokra való megemlékezés gyanánt, egy ott levő tagja: *Dr. Kovács* Dénes által diszes koszorút helyzetetett Berlinben volt zászlónkra, mely lelkes ténykedés a f. évi július hó 26-án tartott estély alkalmával lett ünnepé avatva.

Szávost Alfons helyettes főlövész mester ur július hó 26-án tartott ülésünkben lelkes és ékes szavakkal, valódi lövész lelkesedéssel és tüzzel adott számot kikül-

detéséről; beszámolt, hogy mily dicsőségre vezette a 21 magyart, előadta a megjelenés erkölcsi és politikai fontosságát, hálás szavakkal emlékszik meg Forkenbeck Miksa, Berlin város főpolgármesteréről, Dressel Rudolfról, a derék berlini polgárról, Diersch C. a X. német lövészszövetkezet központi választmányának elnökéről, dr. Horváth Józsefről, a berlini magyar egyesület elnökéről, kik mind hozzá járultak ahhoz, hogy a magyar név Berlinben tiszteletet vívott ki magának.

A választmány Szávost Alfonz helyettes főlövész-mester urnak hálás köszönetét fejezte ki tett fáradozásáért, elismerőleg nyilatkozott azon kitartás és lekésésért, melylyel a magyar ügyet oly kiváló értelemmel, észszel és intelligenciával szolgálta s bár a választmány háláját Forkenbeck Miksa berlini főpolgármesternek, gróf Széchényi I. német nagykövetségnek, Diersch C. elnöknek, Dressel Rudolf berlini polgárnak és dr. Horváth Józsefnek, mint a berlini magyar egyesület elnökének írásban is kifejezte, javasolja, hogy Forkenbeck Miksa berlini főpolgármester, Dressel Rudolf, Diersch C. és dr. Horváth József urak a budapesti polgári lövész egyesület tiszteletbeli tagjai gyanánt megválasztassanak.

Országos lövészszövetség.

Az 1890. évi márczius hó 23-án tartott közgyűlés határozata alapján, Radocza János ur, mint a magyar országos lövészegyesület elnöke, felkérte a választmányt által arra nézve nyilatkozni:

1) miben áll a magyar országos lövészegyesület ügye, ki áll annak vezetése élén? 2) Van-e vagyona s ha igen, hol van az elhelyezve? 3) A befizetések rendszeresen teljesítettek-e s a pénzt ki gondolja? 4) Mikor és hol tartatik meg az első szövetkezeti lövészet?

Mivel Radocza János ur ezen barátságos felkérésre nem felelt, megkeresésünk megsürgettetett, s mivel ennek ellenében sem voltunk képesek eredményt kivívni, Szávost Alfonz helyettes főlövész-mester küldetett ki egy bizottság élén, kérelmünket szóbelileg előadni. Ezen ügyben még a tárgyalások folynak s a bizottság eljárásának eredményét még nem jelentette be, de a választmány kötelességének tartja bejelenteni, hogy a tisztelt közgyűlés határozatának megfelelt.

A „Herkules“, mint hivatalos közlöny.

Egyesületünknek eddig a »Vadász Lap« volt hivatalos közlönye. Mivel azonban ezen lap a lövészzel nem igen foglalkozott, javasolja a választmány: mondja ki a tisztelt közgyűlés, hogy jövőre a »Herkules« című lapot ismeri el az egyesület hivatalos közlönyének, mely már is figyelemreméltó dolgokat közölt a lövészetet illetőleg s mely, szerkesztőjének nemes jellemét tekintve, a jövőre biztos kilátást nyújt arra, hogy ügyünk jó kézbe lesz letéve.

A szombatások.

Szíves tudomására hozzuk a tisztelt közgyűlésnek, hogy egyesületünk kebeléből a pénteki társasághoz hasonló, szombati társulat alakult, mely rendes összejöveteleit az V. kerületben levő »István főherceghez« címzett szállóban tartja a téli évad alatt minden szombaton, mely társaság az egyesület részéről ugyanazon jogokban részesül, mint a pénteki társaság. Itt lett egy fényes estély rendezve, dr. Horváth József ur, mint a berlini

magyar egyesület elnöke tiszteletére azon rendkívüli előzeny fogadtatás viszonzásául, melyben dr. Horváth József ur a Berlinben volt magyar lövészeket részesíteni szíves volt.

A lövészbál.

Az idei lövészbál, mely f. é. január 29-én tartatott meg József cs. és kir. főherceg Ó Fensége fővédelme alatt a fővárosi vígadó összes termeiben a magyar országos lövészegyesület javára, igen jól sikerült annak ellenére, hogy egyesületünk még ilyen nagyszabású bált nem rendezett s a hazafias célra szép összeget eredményezett.

Kiváló érdemeket szereztek ezen bál rendezésénél Szávost Alfonz helyettes főlövész-mester ur vezetése alatt: Gabrinyi Samu, Mihályffy Ferencz és tordai Kádár Kálmán urak, kiknek nem késett a választmány hálás köszönetét kifejezni az elért sikerért.

Reform-programm.

A szabadelvű reformpárt programként a következőket adta ki:

A lövészet és lövészegyesületek Európa minden államában tényezők a nemzet életében, mert közrehatnak a társadalom különböző osztályainak összeforrasztásában, a nemzeti szellem fejlesztésében, a politikai összetartozandóság és állampolgárság érzetének táplálásában s az ország véderejének emelésében. A lövészet külföldön nem csupán „nyárspolgárok“ vasárnapi szórakozása, hanem a közvélemény által elismert tényező a nemzeti politika, a társadalmi élet és a hadászat szempontjából.

Hogy a lövészet Magyarországon is az legyen, a mi a külföldön, erre törekedni s azt kivívni a „Budapesti polgári lövészegyesület“-nek kötelessége, mely hivatva van arra, hogy a lövészet ügyét a fővárosból, mint központból, az egész országban vezesse. De mielőtt az egyesület ez országos feladatainak megoldásába foghatna, szükséges, hogy a belső consolidálás munkája teljesen keresztülvitessék.

A budapesti két lövészegyesület ép azért egyesült a „Budapesti polgári lövészegyesület“-ben, hogy a fővárosi lövészei teljes egyetértésben működhessenek a közös egyesületben s ne csak a terhek, hanem a jogok, a hatalom és tisztségek is közösen viseltessenek azon két elem által, melyből az egyesület alakult, t. i. a budapesti lövészek által.

Feltétlenül szükséges, hogy már a legközelebbi (márczius 22-iki) tisztújító közgyűlésen a budai lövészek az udvariasság és lojalitás legelemibb követelményeinek megfelelőleg, annyi helyet engedjenek át a pesti lövészek számára, a mennyi a két elem közötti számaránynak megfelel.

Feltétlenül szükséges, hogy az egyesület vagyonekezelésébe s általános adminisztrációjába oly rendszer hozassék be, mely minden surlódásnak elejét vegye a jövőre.

Feltétlenül szükséges az egyesület műszaki adminisztrációjába, a díjlövészetek és versenylövészetek rendezésébe oly rendszert behozni, mely feltétlenül megbízhatósága által, helyrehozza az egyesületnek legutóbb megesáppant lövész-hirnevét.

Föltétlenül szükséges a társadalmi exkluzivitás és klikk-uralom helyébe a társadalmi osztályok egybeolvását inaugurrálni egészséges új elemeknek az egyesületbe vonásával.

Föltétlenül szükséges aztán az így belsőleg megerősített egyesületet a külvilággal, a nyilvánossággal, a közvéleménnyel s az egész országgal szerves kapcsolatba hozni, mert csak így lehet a lövészetet az egész országban terjeszteni.

Erre szolgál legelső sorban az országos lövész-szövetség föltámasztása, mely a „Budapesti polgári lövészegyesület“-nek rég feledésbe ment erkölcsi kötelessége.

Erkölcsei kötelessége továbbá a fővárosi egyesületnek, hogy az ország minden részében vidéki lövészegyesületek keletkezését elősegítse; hogy országos lövész-ünnepélyek és lövész-versenyek rendezését előmozdítsa, hogy lövész-díjak kitzzése által terjeszsze a lövészetet; hogy a napi sajtót s ezáltal a közvéleményt megnyerje a lövészet ügyének; hogy teremtsen Magyarországon lövészeti szakajtót és lövészeti szakirodalmat; hogy a felsőbb tanintézetekbe — a külföld példájára — bevigye a czéllövészetet s ezáltal a hadsereg számára kitűnő lövész-nemzedéket képezzen stb. stb.

Ilyen nagy és messzeható célok elérésére akarja a „Budapesti polgári lövészegyesület“-et megerősíteni s tagjait lelkesíteni az a szabadelvű reform-párt, mely úgy a budai mint pesti lövészekből közelebb alakult s melynek célja az, hogy az itt csak röviden és hiányosan felsorolt céloknak az egyesületet megnyerje. E párt nem személyeket szolgál, hanem eszméket; nem személyek ellen, hanem reformtervek mellett agitál; szívesen fogad és örömmel üdvözl ezért minden lövészt kebelében. E párt célja az, hogy eszméit fogadja el az egész egyesület s így mielőbb megszűnjék „párt“ lenni.

E programot a liberális reform-párt nevében a következők irták alá: Andretti Anselm, Benkő Ferencz, Bisicz Lajos, Dietrich Emil lovag, Förster Lajos, Gábrinyi Sámuel, Lakos Lajos, Mártonfy László, Welsch Emil, Szák Pál, Hermann Ödön, Fektor Ferencz, Egresi Nagy László, Ullmann József, Mihályi Ferencz, Benkő Gyula, Wollák Soma, Kádár Kálmán, Drozd József, Grund Vilmos, Némai Antal, Hagenmacher Rezső, Bisokker Tamás, Huszár Elek, Binder Pál, Saxlehner-Bodendorfer Géza, Laszner Károly, Kanócz István, Porzolt Kálmán, Roskony Károly, Benes József, Kohler Alajos, Glosz Béla, Girárdy József, Megyeri Krausz Izidor, Kunkel Imre, Leitersdorf H., Oberwalder János, Porzolt Ernő, Rill Lajos, Schön Rezső, Detsinyi Gusztáv, Wolf D. György, dr. Brachfeld Manó, Del Medico Ágoston, Szávost Alphonz.

Szakértői vélemény.

A budapesti lövészeti egyesület számadást felülvizsgáló bizottsága illetőleg választmányának felkeresésére a „Lövölde“ 1890. évi s az azt megelőző számadásai vezetése körül tapasztaltak és a folyó évi Márczius hó 8-án tartott bizottsági ülés határozata alapján a következőkben van szerencsénk véleményünknek kifejezését adni.

1. A bemutatott 1890. évi zárszámadások a felmutatott könyvekkel, illetőleg ezek tételeivel kettős könyvvezetés szabályainak betartásával készült mérleg szerint:

a) ennek 30 sorába a Lócsarnok és Építmények értékénél kitzüntetett 176 frt 77 krt kitevő átmeneti tétel teljes összegeig és

b) ugyancsak 1. alatti mérleg 34. sorában az „Összes in-

góságok tételénél felvett 104 frt 36 krba 4 krig számszerűleg megegyezik és ha

c) a leírások és pedig

a Főcsarnok és építményeknél fl. 784.34 krral.

a pesti Lövőház teleknél „ 283.14 „

az összes ingóságoknál „ 1043.13 „

nem vétetnek fel a teherrovatba, a mint az tényleg a már kinyomtatott 1890. évi zárszámadásokban észlelhető, hanem ezen összegek közvetlenül a vagyon rovatban vonatnak le a megfelelő értékösszegekből,

a felmentvény a kezelő tisztviselő urak részére minden aggály nélkül kiadható, mert az általunk átvizsgált számadások, ha nehézkes rendszer szerint vezetettek is, de eleven tanujelű a tisztviselők lelkiismeretes, odaadó ügybuzgalmának és hű sáfárkodásuknak.

2. A nyomtatott alakban bemutatott 1890. évi zárszámadások, ha a rendelkezésünkre bocsájtott könyvekkel — a fentebb kimutatottaktól eltekintve — számszerűleg megegyeznek is, az egyesület érdekében állónak tartjuk, nemcsak a könyveknek helyesebb és könnyebb áttekintést nyújtó rendszer szerinti vezetését, de feltétlenül szükségesnek találjuk, hogy nyilvánosságra szánt számadások, ne a mostani összeállítási szerint az évi forgalom és vagyon teher-adatokkal a jövedelmezőség nélkül, de a vagyon teher adatok mellett a jövedelmezőségi eredmény feltüntetésével tétessenek közzé.

Indokaink, melyekkel a jelenlegi rendszer megváltoztatását nemcsak kívánatosnak, de feltétlenül szükségesnek tartjuk, a következők:

a) Ha a számadások eddigi hézagos alakjukban vezetettek, mindig fel fognak azon körülmények merülni, melyek a számadás helyessége iránt kétséget támaszthatnak, mert annyi tény, hogy a Szávost Alphonz ur által szétosztott autographus összehasonlító kimutatás nem légből kapott adatokat tartalmaz, hanem a lövészegyesület által évenként nyilvánosságra bocsájtott összegeket foglalja magában, minek okát a számvizetés rendszerének megbízhatlanságában kell keresnünk.

b) Ha a társulat számadásai jelen alakjukban vezetettek tovább, egyetlen lelkiismeretes tagnak sem állhat módjában a kezelést mint nyilvános működési egyetnek ellenőrizni, s mert az eddigiek szerint nem mutattatik ki a jövedelmezőség, minden évben beállhat azon eset, hogy, mint melyet az 1890. évi zárszámadásokból általunk felállított mérlegből konstatahatnak, az 1890 évben a társulat 1483 frt 61 kr veszteséggel dolgozott.

Már pedig ha ez évenként így megy s a tagoknak nem adatik meg a mód a hozzászóláshoz, 15—20 év alatt a társulat 100.000 frtot meghaladó tiszta vagyonát észrevétlenül fel emésztette.

c) Szükségesnek tartjuk továbbá, hogy a társulat az egyes alapítványokat a teher-tételek között folytonosan nyilván tartsa, mert igaz, hogy a br. Podmaniczky és dr. Darányi-féle alapítványok beépítették a lövőházba, s ezen érték a vagyon rovatban, mint a beépítés többlete szerepel, de ez esetben önként következik az is, hogy az ellentét a teher oldalon mutatkozzék.

d) Végül, mert a társulat nyilvános számadásokra kötelezett egyesület, mint felkért szakértők lelkiismeretünk és legjobb tudomásunk szerint kijelenteni tartjuk kötelességünknek, hogy

mert az alapszabályok a társulat vagyonkezelésére nézve utasításokat nem tartalmaznak,

mert a társulatnak eddig a vagyonkezelésre vonatkozó ügyrendje nincs,

tegye magáévá a választmány a magyar kereskedelmi törvény 199. §-ában a vagyonmérleg felállítására vonatkozó határozományokat s a számadások alakjára nézve kövesse azon módot, melyet Magyarország összes nyilvános számadásra kötelezett kereskedelmi társulatai a „Magyar Compass“ czimű pénzügyi évkönyv tanúsága szerint is követnek.

Mindaddig, míg ezek követtetni nem fognak, egy 900 tagból álló társulatnál fel lehet tétélezni annyi érdeklődést a társulati 100.000 frtot meghaladó vagyonnal szemben, hogy a felszólalások, még pedig nem jogtalanul, évről-évre és mindig élesebben ismétlődni fognak, keserűséget hagyván épen azokban vissza, kik a legönzettelebbül és a leglelkiismeretesebb odaadással hordják az egyesület érdekeit szívükön.

Budapest, 1891. márczius hó 7.

Wollák Soma s. k. Zachár Gyula s. k.

Haselberger Imre s. k.

mint kiküldött szakértők.

A resiezai lövőegyesület közelebb tartotta közgyűlését. 1890-ben volt 162 tagja, ebből azonban 8 időközben kilépett s a tagok jelenlegi száma 154. Bevétel 935 frt 08, kiadás 569 frt 13 kr.; maradt tisztán 365 frt 95 kr. Elnök s főlövészmeister lett Reich Henrik, másodelnök Budik Gyula, jegyző dr. Schopf József, pénztáros Bor Károly lettek.

Olasz czéllövő tábla

(Képpel.)

Az olasz lövészet nagy diadalát semmi sem bizonyítja jobban, mint a múlt évben rendezett óriási lövészverseny, melyek május 5-ikétől 17-ikéig tartott. E lövészversenyek Umberto király és Margit királyné védnöksége alatt tartattak Rómában s valódi nemzeti ünneppé nőttek ki magukat. Versenydíjakul 120,000 lira (közel 60,000 frt) tüzetett ki.

E versenyeknél alkalmazták azt a czéltáblát, melyet itt rajzban is be mutatunk a magyar lövészeknek.

E czéltábla 1.20 méter széles és 1.80 méter magas. Közepén egy hosszukás kereszt van, mely a központot képezi s a legjobb lövés az, mely azt találja; ezen kívül van egy kör, melyen belül minden lövés két pointot s kívül egy pointot számít a versenyben.

E czéltábla gyors tüzelésre való s erre a célra is van alkotva. A fődolog ugyanis a gyors tüzelésnél akár párbajban, akár háboruban, — hogy a lövész a teljes függélyes irányt megtalálja mindjárt az első fogásra, s ezt igen elősegíti a hosszukás fekete kereszt.

A magyar lövészegyesületeknél is be lehetne hozni ezt s különösen pisztoly czéltáblának lehetne használni légy nélküli párbaj pisztolyok számára.

ATHLETIKA.

Vívó-kurzus Győrött, Sztrakay Norbert, fővárosi vívőmester, május és szeptember közt egy 4–6 hetes vívótanfolyamot szándékozik Győrött tartani.

A fővárosi vívó-club rendes közgyűlését márczius hó 26-án tartotta saját helyiségében.

Vívó-verseny. Fodor Károly műegyetemi vívőmester vívőtermében márczius 22-ikén este nagyon szép házi viadalt rendezett kezdő és haladottabb tanítványjaival. A mérkőzéseket megelőzőleg Kenedi Géza élvezetes felolvasást tartott erről a témáról: »A nők a párbajban.« Az előkelő közönség, mely a tágas vívótermet egészen megtöltötte, nagy tetszéssel fogadta a humoros felolvasást s végezetül Kenedit zajosan megtapsolta. Azután kezdetüket vették a viadatok, a melyekben öt tagu jury

ítélte oda a győzteseknek a díjakat: Gajári Ödön elnök, Dánie, Gábor, Szunyogh Szabolcs, Porzsolt Gyula és Balogh Bódog tagok. Először kommando-vívás volt Fodor vezénylete alatt. Tizen álltak ki s mind a tíz jó iskolára valló szabatosággal sok testi ügyességgel és kitartással végezték a gyakorlatokat. Nyertes: Balogh Elemér. A gimnazisták kardversenyéből Manheimer Virgil és Pikk Arthur kerültek ki győzteseknek; a kezdők között Weisz Izidor nyerte az első díjat, Balogh Elemér a másodikat; a Röser-intézet növendékei közül Derera József az első díjat, Röser Edvin a másodikat, végül a haladók közül Csepreghy Henrik és Dolleschán János nyertek első-, Káldor Mór pedig második díjat. Közbe voltak kard- és vitőr gyakorlatok, a melyekben gyakorlottabb vívók álltak ki Rákossy Gyula és Micheaux Gyula segédmesterekkel. A közönség minden számat élénken megtapsolt.

Fővárosi labdázó társaság a Városmajorban. Örömmel nézték a járókelők a múlt napokban egy a főváros elite ifjaiból alakult férfi társaság multságát. Hosszu métát játszottak budai Városmajorban s a magasan elrepült labda gyakorlott kezekre vallott. Mint tudomásunkra jutott, a társaság állandósítja kirándulásait s egy jól befont labdát és ütőfát már be is szerzett.

KORCSOLYÁZÁS.

A budapesti koresolyázóegylet mesterséges jégpályájának helyén fognak az orsz. tornaversenyek pünkösdkor megtartatni, ennél fogva a versenyek rendező bizottsága az együlethez fog fordulni, hogy azon a helyen levő kis csarnokát engedje át tornaszatra, mit az egylet kétséggel meg is fog tenni.

Új koresolyázó egylet van alakulóban Pancsován. Ápril 4-ikén tartják a Weisert-féle vendéglőben az alakuló ülést.

Jég sport Szabadkán. A koresolyázás üzése 96 napon az »Achilles Sport-Egylet« bérlet jégpályáján kellemes és testedző szórakozást nyújtott egy válogatott közönségnek. Lankadatlan szorgalmuk és fáradhatlanságuk fényes tanujelét adták a következők: Balajti Ilona, Baki Aranka és Ella, Bezerédi Istvánné, Csepella Mariska, Fábrián Károlyné, Fábry Gabriella, Frankl Flóra, Guttman Karolin, Haidinger Teréz, Jakabcsics Ilonka, Mari, Teréz, Manojlovics K. Melanka, Matuska Ernesztin, Odry Emma, Paukovics k. a. Piukovics Irma, özv. Schaeffer Jenőné, Schaeffer Jolán, Schreiber Gyuláné, Simonyi Gizella, Stoczek Kamilla, Stoczek Miklósné, Schwarcz Janka és Lujza, Stojkovics Gizella és Berta, Takács Ödönné, Tauszig Irén, Tauszig Mariska, Tauszig k. a., Vermes Kamilla és Erzsébet, Vojnics Imréné. Mindezek közül Stoczek Kamilla, Stojkovics Gizella vetélykedtek a múkoresolyázásban az elsőségért. Garay Ferenczet méltán megilleti az elismerés és dicséret, mint a jégpálya gazdáját lelkiismeretes felügyeletéért. Azon kívül a következők is mindennaposak voltak a jégen: Dr. Biró Károly, Bezerédi István, Blacehke fh., Gábrly Andor, Br. Hönning fh., Lévy Loránt és Zoltán, Regényi Gábor, Rohonczy Lőrincz, Vermes Gyula, Vermes bajnokok, Vojnics Imre. Kíváncsinos volna, hogy ezen társaság a jég olvadása után valami labdázó téren is újból összejátszók. Reméljük, hogy a saisonban az »Achilles Sport-Egylet« Palicson jelenleg épülő koresolya terén ismételten üdvözölhetjük a fentemlített társaságot. Dr. Vermes Lajos az »Achilles Sport-Egylet« elnöke.

Cs. és királyi szabadalommal törvényesen védett minta.

HUNGARIA

gavallér-öltöny egyedüli feltalálója és készítője.

Fontos mindenkinek, ki elegánsan és jutányosan szeret öltözködni!

Polgári- és egyenruha-szabó

PENTEK LAJOS

a m. kir. államvasutak és nemzetközi haló kocsik és európai expressz-vonat-társaság szállítója.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 79. szám

(központi pályaudvar közelében.)

Az általam feltalált „Hungaria” öltönyre nézve, melynek ára nem magasabb a közönséges polgári öltönyök áránál, bővebb magyarázattal szívesen szolgálok, szintén bérmentve.

Hungária cport-öltöny, mely nagyon elegán.

Cs. és kir. tiszt urak és önkénytesek, szigoruan előírás szerint, a legjutányosabban felszerelteknek.

Hadastyán-és tűzoltó-, valamint minden itt elő nem sorolt intézetek és társulatok, polgári- és egyenruhájuk feltűnő csinos kiállításban és olcsó árban elfogadtatnak.

Tömeges megrendelésnél tetemes árkedvezmény, vidéki megrendeléseknél kérem a méretre figyelni.

Kívánatra mintát és árjegyzéket méretmintával és utasítással szívesen küldök bérmentve.

Minden létező
cigaretta-
pirok között a
legtökélete-
sebb és felül-
mulhatlan

valódi francia

szivarkapapiros:

Le GLORIA

Joseph Bardou & Fils-től

Perpignan és Párisban.

60 nagy arany érem, 16 nagy díszokmány,
20 „Hors Concours” okmány.

Hüvely-különlegességek: „Le Gloria” és
„Vrai Goudron”.

Kaphatók minden norinbergi és papir-nagykeres-
kedésben, valamint minden dohány és szivar-
tőzsdében.

BUDAPESTI KÖZUTI VASPÁLYA-TÁRSASÁG.

Hirdetmény.

a budapesti közuti vaspálya-társaság

XXVI. rendes közgyűlése

folyo évi április hó 16-án délután 3 és fél óraker az evang. iskola épület dísztermében (IV. ker. Sütő-utca 1. szám) fog megtartatni.

Napirend:

1. Igazgatósági évi jelentés; előterjesztése az 1890. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő bizottság erre vonatkozó jelentésének; az osztalék megállapítása; határozat a felmentvény megadásá érdekében.
2. Az igazgatóság indítványa, az alapszabályok 17. 24. §§-ainak kiegészítése, egy társulati választmány alakítása érdekében hat új (50. 51. 52. 53. 54. 55.) §§ alakítása és ennek következtében az eddigi 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 99. 60. és 61. §§-nak 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 6. és 67. számokkal való jelölése tárgyában.

3. Választás.

a) az igazgatóság újból megválasztása a megbizatas lejárata folytán;

b) a felügyelő bizottság újból megválasztása a megbizatas lejárata folytán;

c) a választmány megválasztása a 2. pontban indítványozott alapszabály módosítása elfogadása esetén,

4. Netáni egyéb indítványok a t. cz. részvényesek köréből, a mennyiben alapszabályszerűen (8 nappal a közgyűlés előtt írásban) fognának az igazgatóságnak bemutatatni.

Szavazati jogot adnak a társaság közgyűlésein (alpsz. 15. és 20. §§-ai) egyaránt a társaság I. és II. od sorozatu részvényei s illetoleg élvezeti jegyei, ha legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményeztetnek; de a névre szóló I. ső sorozatu részvényok és élvezeti jegyek csak annyiban, a mennyiben a részvénykönyvben 45 nap óta vannak a letevők saját neveire írva.

Felkéretnek tehát a t. cz. részvényes urak, a kik jelen közgyűlésben résztvenni óhajtanak, miszerint a czimléteiket a szelvényekkel együtt bezárólag f. évi ápril 12-ig az igazgatóságnál (VI. ker. Andrassy-ut 9. sz.) d. e. 9—12. d. u. 4—5 óra között tétítvény mellett letenni méltóztassanak, hol a szavazati igazolványok-
kal egyidejűleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelő bizottság jelentése is átvehető lesz.

Budapest, 1891. márczius 26-án.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

„COLUMBUS“

legújabb korecsolya találmány

mely az 1891-iki bécsi gazd. kiállításon nagy díszoklevéllel lett kitüntetve.

Arak:
 Columbus } 20, 21, 22 cm h. lábra p. 7.50
 korecsolya } 23, 24, 25 „ „ „ 8.-
 „ „ „ 29-31 cmig „ „ „ 8.50
 A hány centiméter hosszú a láb, illeleg a cipő, olyan számú korecsolya rendelendő.

Achilles-csuklósij { gyermeklábra 1. sz. párja } 1 frt 20
 { női lábra 2. „ „ }
 { férfi „ 3. „ „ }

5 másodperc alatt fel és leérőlfelható.

Rendelhető: **Rohonczy G.** Budapest, Andrassy-ut 12
 Fiók: Bécs I. Kärntnerr.

SCHUNDA VENCZEL JÓZSEF

csász. és királyi szabad.
 udvari hangszergyára.

a magy. kir. operaház és a
 nemzeti színház szállítja.

Vonó-, ütő-, réz- és fuvó-hangszerek
 Saját találmányu javított és szab.

czimbalmok pedállal és a nélkül.

Allaga-féle czimbalom-iskola I. és II. rész. u. m. több
 átirat is nálam jelent meg és kapható.

Hangszer-alkatrészek és hurok.

Budapest, magyar-utca 26. sz. (saját házában.)

KLEMENT JÁNOS VEJE

GRÖBER LAJOS

kosárfonodája

Budapest, IV. Kigyó-u. 6. sz.

Műhely: VII. Nefelejts-utca 28. szám.

Ajánlja a közeledő idényre kerti butorait,
 nyugvó széket, Strand kosarakat stb.

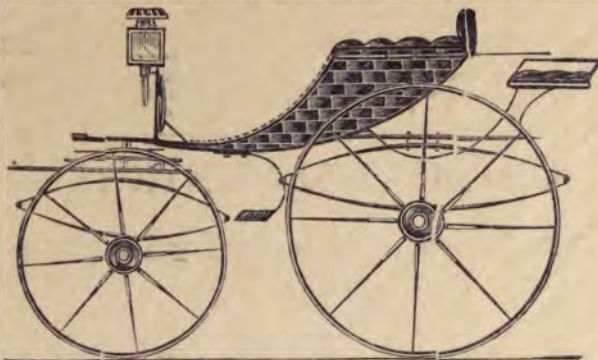
Képes árjegyzékek bérmentve.

Alapított 1848.

Zsigmondi Károly kocsigyártó

Imre-utca 7.

Kivánatra árjegyzéket ingyen küld.

KARLSBADI

czipő-külön-

legességek.

Kajári

Dezső

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

férfi-, női- és gyermek-czipő-árut

séta- és promenade-czipőket

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel

regatta-, velocipédész-, turista- és hegymászó
 tornaczipőket, vadász csizmákat

mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére
 ugymint **Legújabb openkát vagy boeskorokat,**

világos bőr- és gummitalpu czipőket

nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-czipő szerint leggyorsabban eszközölködnek.

Eisenschiml és Wachtl,

Budapest, Ezsébet-tér 9.

GYÁR:

Bécs VII. Kaiserstr. 62.

Alapított 1856-ban.

Többszörösen kitüntetve.

**Fényképészeti
 készülékek.**

Teljes felszerelés amateur photogrusok számára.

Alapított

1850. évben.

Ő Felsége a király
legmagasabb személyes
elismerése!

Cs és kir. szab.

Minden verseny alkal-
mával legelső érnek-
kel kitüntetett

CHEMIAI-TECHNIKAI

laboratorium hektograf gammiáru

és

kautschuk bélyegzőgyár

erőműtani és véső műintézet

mindennemű irodai szükségletek gyára

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszintén a legma-
gasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok intéze-
tek stb. szállítója

Budapest, Kigyo-tér 2. szám.

Bécs, V., Krongasse 6. saját házában.

Különlegesség: Prince of Wales férfi-övek.

Az összes sport-
nemekhez szük-
séges ruházati
cikkek u. m.

Verseny és Training INGEK.

nadrágok, sapkák és czipók legna-
gyobb raktára.

Sigmund József

Budapest, IV. Városház-utca 2-4

Az iskolai tornázás összes ruházati kellekei.

LAWN TENNIS CZIPÓK.

FLANNEL INGEK.

Husvétii kiállítás.

Tojások

egész új kiállításuk 10 krtól 30 frtig rendkívül nagy
választékban. Husvétii tojástöltelékek hölgyek
és gyermekek számára. Pompás meglepetéstárgyak
az anyyra sz. kásba jött husvétii üntözésnek z
résztint költői gyengéd, vagy kedvcsináló természetiek.

TOJÁS színes 10, 40, 7, 1.—, 1.30, virágfestéssel 75, 1.—,
1.50, 2.50, színes fonatú 30, 90, 1.50, atlasz vagy
selyem 50 kr., 1.—, 1.50, 2.—, 2.75, kifutó csibéskével 3.80,
csinos porcellán figurákkal 1 fttől 12 frtig, színes üvegből
bronz állvánnyal 1-től 7 frtig, faacnallal a legfin. kivitelben
3-tól 12 frtig, dominóval 50 krtól 1 frtig, kocszával 35 kr.,
földgömbbel 1 frt, gyűszűvel 35 kr., varró- vagy író-készlettel
1.60, 2.50, 3.50, csodakigyóval 35 kr., zsebórával 1.60, ba-
bával 1.20-tól 2.50-ig, gyermekjátékkal 1.40, 2.75, 5 frtig,
bimzett és festett selyem 1.75, 2.50, 3.75, 5.—, 10 frtig, bugó-
tojás 85 kr., kuglibábbal, állatokkal, ugrózsínóral stb.

PECSKENDŐ folyton tölthető gomblyukibolya 40 kr.,
rózsa vagy gyöngyvirág 60 kr., csokrok
60, 80 kr., ibolyacsokor — 60, 1.—, tölthető porcellán-
rózsa 1.—, vízhatlan rózsák UJI — 80, 1.—, tollas
madárkák UJI 2.50, 3.—, 4.—, 5.—, revolver — 70,
nikelrevolver 1.—, nyakkendő 1.20, szivarszipka 1.—,
béka — 20, tréffás alak 1.—, szivarozó ember — 85,
tölthető elegáns sétatob UJI 2.50, 3.75, 5.—, óra 1.—,
gyűrű jobbfejű — 30, szivar illatszerrel töltve — 35,
faconok finom illatszerrel töltve — 35, — 50. Ezenkívül
még sokféle husvétii különlegességek, melyek
használatával csak a vevő ismertetik meg.

Postai megbízások idején való be-
küldését kéri

KERTÉSZ TÓDOR

BUDAPEST,

Dorottya-utca 1.

Herbster Károly mechanikus

ajánlja, mint a világhírű
Hillman Herbert Coventry angol cég képviselője

„Premien Safety“-jét

golyókkal ellátott kormányzóval. A kerekre alkal-
mazott kaucsuk belül üres, minélfogva kellemes rajt
járni roz utzákon és homokos talajon.

Kapható a legnagyobb varrógép- és velocipéd-
raktárban:

Budapest, Károly-körut 3.

Steiner Armin és Ferencz

érozárugyára

Budapest, VI. ker. ó-utca 2. sz.

Szállít mindenféle

érezöntési és préselési munkákat

a legjutányosabb áron.

Érmek. Versenydíjak. Egyleti jelvények.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

Budapest, Rökk-Szilárd
utca 4.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti, hegyvidéki turista-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a Budapesti Torna-Egylet, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vivó-Egylet“, az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet“, a „Főv. Vivó-Club“, a „Körmendi Athletikai Club a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet“, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet“, a „Makói Torna-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „O-Becsei Kerékpár-Egyesület“, az „O-Budai Torna-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvarhely Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Ujvidéki kerékpár- (Bicycle) Egyesület“ a „Pápai korcsolya-egylet“, a „Torontál korcsolyázó- és hajós-egylet“, „Szegedi Kerékpár-egyesület“, „Sportkedvelők köre“, Veszprémi torna egylet“, „Tordai korcsolyázó-egylet“, „Budapesti Torna-Club“, „Zombolyaiathletikai club“, a „Szászvárosi atletikai club“, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet“, a „Budapesti polgári lövészegyesület“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Magyar tanulók országos tornaversenyei.

(Május 17.)

A program és részletes kiviteli utasítás, melyet a versenyrendező bizottság készített s melyet oly sok felől sürgettek, végre a hét elején elkészült s a miniszterium a résztvevő iskoláknak 14-én elküldötte. A mely intézet nem kapta volna meg, reklamálja a miniszteriumnál. Ez utasítással együtt *kérdőív* is küldetett, melynek pontos kitöltését kéri a bizottság.

*

Nem lesz ingyen vasuti jegy: ezt a szomorú hírt ujságholhatjuk a vidékről fölránduló versenyzőknek és tanároknak. Bár a hivatalos átiratra Baross még nem válaszolt, privát kérdésre kijelentette, hogy egészen ingyen zónajegy nem adhat, de *tetemes árleszállítást* fog tenni.

*

Katholikus mise. A katolikus tanulókkal és tanárokkal tudatjuk, hogy május 17-én, a versenynap reggelén fél 8 órakor a városligeti Hermina-kápolnában (a versenytérrel szembe) misét fog rendezni Wolafka Nándor, a kultuszminiszterium osztálytanácsosa.

*

Versenydíjak. A végrehajtó bizottság elhatározta, hogy minden győztes növendék szép ezüst érmet fog kapni, melynek egyik oldalán a felírás olvasható: „Magyar tanulók orsz. tornaversenye. 1891.“ A másik oldalon pedig Madách „Ember tragoediájából“ e végső mon-

dat áll: „Küzdj és bizva bizzál.“ A bizottság határozatából a Steiner Ármin és Ferencz érczárúgyárában rendelte meg *Porzsolt Jenő* az érmeket. Ezen kívül a főváros által följánlott 100 arany összeg aranyokban fog kiadni. Minden győztes oklevelet is kap a győzelméről.

*

Az egyetemi hallgatók versenye a második ünnepen, május 18-án, az orsz. tornaszövetség ünnepélyével együttesen fog megtartatni, de külön program mellett, a melyből a *velocipéd-versenyt* és a *gyaloglást* törölte a bizottság. Az egyetemi polgárokkal való érintkezéssel a bizottság *Porzsolt Jenőt*, a „Herkules“ egyik szerkesztőjét bizta meg. Az egyetemi polgárok közül Dáni Nándor és Patics Péter a nagy bizottság üléseire (Dáni a kisebb végrehajtó bizottságra is) meghivatnak.

*

A közoktatásügyi miniszter a végrehajtó bizottság segítségére kijelölte bizottsági titkárukat *Hertelendy László* fogalmazót, miután dr. *Fináczy Ernő* és *Suppan Vilmos*, kik eddig végezték ez ügyben az összes munkát, nagyon el vannak foglalva. *Hertelendy* most naponta rendkívül sok aktát intéz el s a végrehajtó bizottság üléseiről rendes jegyzőkönyvet vezet.

*

Az 500 méteres síkfutást a programban 200 méterre leszállították.

*

A versenytér rendezésére külön műszaki bizottság küldetett ki, melynek elnöke dr. *Vessey István*, tagjai *Porzsolt Kálmán*, a „Herkules“ szerkesztője, *Szilágyi Lajos* mérnök s *Oherolly János* és *Maurer* tornatanárok. A bizottság helyszíni szemlét és fölmérést is tartott. Egyelőre *Porzsoltot* megbízták, hogy az állványok elkészítésére árlejtést hirdessen két, a végrehajtó bizottság által kijelölt vállalkozó között.

A soproni torna- és tűzoltó egyesület márcz. 15-ikén fényes ünnepélyt rendezett, megszügyenítvén az összes magyar sportegyleteket, mert ezek egyikének sem jutott eszébe e nemzeti ünnepet megülni. Fénypontja volt az ünnepélynek Jilek F. K. hazafias beszéde. Részt vettek az ünnepélyen szónoklatokkal vagy concert-darabokkal Uhler Mátás tanár (48-as kör) az egyesület elnöke. Degel, Maár, Dr. Gaár Vilmos, Bella, Incze, Krausz Adolf, Maurer, Müller, Färter, Roth Gyula. Mayer Frigyes stb.

A párisi tornaverseny. Párisból írják, hogy az idei lendit, a hogy a francziák régi nyelvemlékeik után a két évvel ezelőtt kezdeményezett ifjúsági tornaversenyeket elnevezték s a melylyel adták mintát a mi pünkösdi tornaversenyünkre, e hó 23-ikán kezdődnek s május 31-én végződnek. A lendit, melynek élén a fizikai nevelés nemzeti ligája áll, következő program szerint megy végbe. Tízféle mérkőzés lesz, tudniillik *gyaloglás, lövés, evezés, vívás, futás, ugrás, bicziklizés, boxolás, lovaglás* és *uszás*. Mely egyik iskola három képviselőt nevez meg a mérkőzésre s az az iskola, melynek képviselői legtöbb győzelmet vívtak, miket a lendit végén hivatalosan számolnak össze, egy évre megkapja a köztársaság elnöke által ajándékozott serleget s a liga zászlóját s kap állandó tulajdonul egy tiszteleti érmet. Az egyes intézetek növendékei a napokban megkezdtek az előleges gyakorlatokat.

A magyar testgyakorlók köre. f. hó 5-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a tisztikar következőképpen alakult meg: Elnök: Porzsolt Gyula. Alelnökök: Kükemezey Árpád és Tedesco Lajos. Titkár: Klauber Izidor. Pénztárnok: Khon Arnold. Ellenőr: Barna János. Kapitány: Körber Antal. Jegyző: Spitzer Pál. Szeretárnok: Sachs Lipót. Választmányi tagok: Dick Arnold, Országh Imre, Kleinberger Sándor, Müller Dávid, Löbl Manó és Steiner Hugó. Tiszteletbeli taggá: nagybudafalvi Veres Lajost választották meg.

A »Budapesti (Budai) tornaegyesület« 1891 április 18-ikán (szombaton) este 7 órakor, az egyesületi tornacsarnokban tartja XVI. rendes közgyűlését, melynek tárgyai: 1. A választmány jelentésének, valamint a lefolyt év pénztári és vagyoni kimutatásának előterjesztése. 2. A fe ügyelő bizottság jelentésének bemutatása. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Elnök, alelnök, husz választmányi és öt felügyelőbizottsági tag választása. A közgyűlést az egyesület csarnokában társas vacsora követte.

Evező verseny. 1891. évi Junius 28-án d. u. 7 órakor a nemzeti hajós egyesület vándordíjára.

Feltételek: Egy evezős verseny legjobb hajók (race Skiff) számára. — Nemzetközi verseny. Pálya; Uj-Pest és a Margitsziget felső csúcsa közt 3000 meter lefelé. — Tét egy arany. — Díj a nemzeti hajósegyesület által alapított vándordíj (ezüst serleg) és emlékérem. — Háromszor egymásután nyerendő. (Ugyanazon egyesület ugyanazon evezőse által.)

Védő harmadszor Steitner László ur, a Neptun budapesti evezős egyesület tagja.

Nevezési zárlat Junius 15. — A nevezések írásban a tét

melléklésével Füllep Kálmán urhoz (IV. városháztér 1 szám) intézendők.

A nevezésekre és versenyre a nemzeti hajós egyesület által 1883-ben megalkotott versenyszabályok irányadók.

Kelt Budapesten, 1891. márczius hó 20-án.

A nemzeti hajósegyesület.

*

A nemzeti hajósegyesület f. hó 9-én tartotta Füllep Kálmán helyettes igazgató elnöke alatt évi rendes közgyűlését. Az évi jelentésből a következő adatokat említjük föl: Van az egyesületnek 40 rendes és 2 vidéki tagja, 19 hajója. A tagok összesen 1048 kirándulást tettek 6437 kilométernyi uttal. A lefolyt évben 7739 frt. volt a bevétel és 7586 frt a kiadás. Az egyesület vagyona 7239 frt értéket képvisel és azon kívül van még 801 frt tartalékalapja. Tolnay Lajos eddigi elnök sok oldalú elfoglaltsága miatt lemondván, a közgyűlés a lemondást sajnálatlalt vette tudomásul. Az egyhangu választások eredménye a következő: Elnök: Bedő Albert min. tanácsos, igazgató Füllepp Kálmán, jegyzők: dr. Szohner Lajos és dr. Draskovich István, művezetők: Radasits György és ifj. Szentgyörgyi Imre, pénztárnok: Csuka Lajos, választmányi tagok: Csete Kálmán, F. Farkas László, Fischer József, Jankovich István, Pscherer Miklós, Staud Lajos, számvizsgálók: Kis Béla, Strobenz Rezső, Wenninger Vincze. A közgyűlést társas vacsora követte.

„Torontáli korcsolyázó- és hajós-egyesület.“

Kivonat a „Torontál korcsolyázó- és hajós-egyesület“ 1890. évi működéséről szóló jelentéséből.

1. Taglétszám: 1891. év elején volt 15 tag, év közben a szaporodás héttel volt nagyobb a fogyatkozásnál; a taglétszám 1890. év végén 22.

2. Vagyonmérleg: 1890. év végén a tiszta vagyon értéke volt 2644 frt 86 kr., 1890. év végén a cselekvő és szenedvő vagyon a következő: cselekvő a) ingatlanokban 6000 frt, b) ingókban 1500 frt, c) bérszerződésben: 1. 15 évre megkötve évi 325 frt és 2. két évre 200 frt = mintegy 3500 frt tőkével, d) követelésekben 936 frt 60 kr., e) még be nem folyt adományban 500 frt, f) készpénzben 407 frt 60 kr., összesen körülbelül 13043 frt 76 kr. Szenedvő: a) 16 és fél éven át fizetendő törlesztéses adóság 4400 frt, b) váltótartozás 800 frt, c) építési számlára 560 frt, d) vegyesekre körülbelül 300 frt, összesen 6060 frt, — a tiszta vagyon tehát 1890. év végén mintegy 7000 frtra tehető.

3. Fejlődés. Az egyesület taglétszámában tapasztalt kedvező növekedésen kívül az egyesület maga magát is fejlesztette, az 1890-ik év nyarán felállított két „lawn tennis“ hely, mely a nem egyesületi tagoknak is nyitva állván, a város, sőt a vidék sportkedvelő intelligens közönséget is az egyesületi helyiségek közé csábítja. Ezen kívül az egyesület régi szűk és czélszerűtlen korcsolyaházát lebontatván, helyébe egy szilárd, stylszerű, tágas és kényelmes korcsolya-termet építtetett, melyhez jobbra a régi, de kibővített hajóház támaszkodik, balra pedig egy a hajóházzal korrespondáló téli torna és vívóterem van ragasztva, maga a korcsolya-terem fölé épített emeletben az egyesületi tagok öltöző szobája van, — a tornaterem, a korcsolya-terem és az öltöző szilárd alapra téglalából van építve, fűtését két nagy meidingi kályha látja el és Torontál vármegye nagylelkűségéből villamos világításra van berendezve. A tornaterem a nagybecskerekéi 8 oszt. gymnasium és a népiskola két felsőbb osztályába járó tanulók számára N.-Becskek városára által heten ékút 16 órára, valamint ugyanacsak a nagybecskerek

vívó- és tornaegylet által hetenként 10 órára kibéreltetett. A villamos világítás berendezését az egylet állította elő, Torontál-vármegye közönsége pedig beleegyezett, hogy 10 villamos lángot a vármegyei villam-telep díjmentesen táplálhat.

4. Egyleti élet. Az 1890. évben 1 rendes és 9 rendkívüli közgyűlés és 9 választmányi ülés tartatott. A választmányból évközben három tag kilépett. Az első evezés 1891. évi márczius 23-án, az utolsó október 1-én volt. A működési naplóba beírt, de hézagos bejegyzések szerint 1890. évben összesen 833 evezés volt, mely az egyleti hat hajó között oszlott meg. Az egylet hajóinak állományát alábbi kimutatás tünteti elő.

Kimutatás

az egylet hajó-állományáról 1890 év végével.

Sorszám	A hajó neve	A hajó minősége	Beszerzési forrás	A beszerzés éve	Jegyzet
1	Margit	négyevezős palánkos ontrig. kormányval	Wirth József Frankfurt a/M.	1887	Tulajdonosa a „Torontál” egylet
2	Olly	négyevezős palánkos ontrig. kormányval	Wirth József Frankfurt a/M.	1889	„
3	Irma	kétevezős palánkos ontrigged paioár	Nemzeti hajósegyelet	1886	„
4	Gizus	kétevezős palánkos inrigged gig	Wirth József Frankfurt a/M.	1887	Rónay Jenő egyleti eln. magán tulajdonosa
5	Névtelen	kétevezős palánkos kiránduló hajó	Nemzeti hajósegyelet	1890	Tulajdonosa a „Torontál” egylet
6	Hanna	skiff	Nemzeti hajósegyelet	1888	„
7	Lolla	skiff	Nemzeti hajósegyelet	1888	„

Az evezések az egyes evezősök és hajók között a közlött kimutatás szerint oszlottak meg. Az egylet a „Tiszai regatta szövetségnek” Szegeden rendezett versenyén július 12-én egy négyevezős, egy skiff és egy double scull hajóval vett részt, azonban csak legutóbb nevezett hajója érkezett be másodiknak, a négyevezős hajó, bár szép chance-ai voltak, a versenyt feladta, skiff hajója pedig harmadiknak érkezett be. A szegedi verseny után a négyes hajó legénysége egy magán matschra készülvén, új trainingnek vetette magát alá, de részben a beállott őszi esős napok, részint a matschot elfogadó két fél beleegyezése folytán, a mérkőzés elmaradt.

Kimutatás

az egyleti tagok evezéseiről 1890. évben

Ezen rovatok a hajózási naplóból vétettek.

sor szám	A tag neve	evezések				Összesen
		4-esben	két evezős külvillásban	két evezős baltavillásban	skiffben	
1	Balás Iván	—	—	1	—	1
2	Br. Feilitsch Bertalan	4	1	1	4	10
3	Filkovich Boldizsár	—	—	9	—	9
4	Fornszek Béla	—	6	13	—	19
5	Hadfy Károly	2	—	12	1	15
6	Jankó Ágoston	1	—	1	—	2
7	Kajtár Jenő	—	—	—	—	—
8	Kluge Károly	—	—	—	—	—
9	Knáb Ádám	102	24	21	8	155
10	Kp. Kovács László	9	3	14	90	116
11	Kp. Kovács Sándor	—	4	3	—	7
12	Mesterovits Pál	101	7	14	—	122
13	Dr. Mihálovits Ödön	6	—	4	—	10
14	Dr. Pap Géza	—	5	1	2	8
15	Réczey Gyula	—	—	—	—	—
16	Reitter Oszkár	104	18	7	5	134
17	zombori Rónay Jenő elnök	3	—	8	1	12
18	zombori Rónay László	—	—	1	—	1
19	Scossa Dezső	1	22	3	4	30
20	Szöllősy Kálmán	14	17	4	—	42
21	Vécsey István	—	1	—	—	1
22	Zsiros Imre	102	15	16	—	133
23	Zsiros Mihály	—	2	3	1	6
Összesen		449	125	143	116	833

N.-Beeskerek, 1891. évi február hó 11.

Reitter Oszkár,

a „Torontál” korcsolyázó és hajósegyelet jegyzője.

ATHLETIKA.

A „Magyar Athletikai Club”

1891 évi nyilvános tavaszi viadalának propositiói.

A verseny napja: 1891. május hó 16 délután 2¹/₂ óra. Nevezési zárnap: 1891. május 11. délután 7 óra. A Club irodája: VIII., Esterházy-utca „Nemzeti Lovarda.”

I. Juniorok versenye, (Zártverseny) A M. A. C. azon tagjai részére, kik nyilvános viadalon részt még nem vettek Táv: 100 mtr. Elsőnek: A club bronz érme. Bánat 1 frt.

II. Sikfutás, Esterházy díj. (Nyíltverseny) Táv: 91.3 mtr. (100 yard.) Idő 11 mpercz. Elsőnek ezüst érem és tiszteletdíj, másodiknak bronz érem. Tét 3 frt. Bánat 3 frt.

III. TávoI-magasugrás, (Nyíltverseny.) Az elugrás 10 ctm. magas deszkáról történik. A verseny 2 mtr távolság és 140 ctm magasságnál kezdődik. Minimalis magasság: 165 ctm. Ezen alul nincs díjazás. Elsőnek: ezüst érem és tiszteletdíj, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érem. Tét 1 frt. Bánat 1 frt.

IV. Juniorok kerékpárversenye magas kerékpárral. (Zártverseny.) Távolság 1 km. A M. A. C. azon tagjai részére

kik nyilvános kerékpárversenyen még részt nem vettek. Díj: elsőnek a club bronz érme, Bánat 1 frt.

V. Bajnoki verseny. (Zártverseny.) Táv. 804.5 méter (fél ang. mtf.) Idő: 2 perc 10 mp. Díjak: a) győztes ha a távot a kitűzött időn belül tette meg, a club ezüst érmét és bajnokjelöltséget nyer, s reá nézve a club bajnoki szabályai kötelezők; b) második győzelemért a bajnokjelöltség fenntartásával ezüst érmét; c) harmadik győzelemért állami aranyérmét, serleget és a bajnoki címet nyeri. Ha a táv a kitűzött idő alatt nem lett befutva, úgy az nem bajnoki, hanem csak egyszerű versenynek tekintetik, s elsőnek beérkező ezüst-, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érmét nyer. Bánat 1 forint.

VI. Sulyemelés. (Zártverseny.) Az emelés 24.⁷⁰ és 50 kgrmos vasrudakkal páros karral történik. Minden versenyzőnek 15—15 emelést kell a 24.⁷⁰ kgrmos ruddal tennie, s győztes az leendő, ki az 50 kgrmos rudat legtöbbször emelte. Holtverseny esetében a kisebb suly ruddal döntenek el a küzdelem. A karok lendítésével vagy a lábak hajlításával elősegített emelések nem számíthatnak. Díjak: elsőnek ezüst, másodiknak — ha legalább hárman versenyeznek — bronz érem. Bánat 1 frt.

VII. Gátverseny. (Nyíltverseny.) Távolság 320 mtr. 12 gáttal 85 ctm. magasságban. Idő 45 mpercz. A gátak egymástól távolsága 20—20 mtr., a pálya kezdő pontja és az első gát között, ugyszintén az utolsó gát és a célp. ut között a távolság 40 mtr. Díjak: elsőnek ezüst érem és tiszteletdíj, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érem. A tiszteletdíj minden esetben, az érmek azonban csak akkor adnak ki, ha a távolság a kitűzött 45 mp. belül tételt meg. Tét 1 forint. Bánat 1 frt.

VIII. Sulydobás távolba. (Zártverseny.) Suly: 12 kgr. A dobás ugródeszkáról történik. A ki a deszkáról dobás közben vagy után előre lép, ezt a dobást még javíthatja, ismétlés esetén azonban eláll. Minden versenyzőnek 3 dobás engedetik, melyek közül a legjobb (legnagyobb) szolgál a számítás alapjául. Győztes, ki a legnagyobb számot bírja felmutatni. Díjak: elsőnek egyleti ezüst érem, másodiknak — ha legalább hárman versenyeznek — bronz érem. Bánat 1 frt.

IX. Rudugrás. (Zártverseny.) Az elugrás 10 ctm. magas deszkáról történik. Minimalis magasság 280 ctm. Ezen alul nincs díjazás. Elsőnek ezüst, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érem. Bánat 1 frt.

X. Kerékpárverseny magas kerékpárral. (Nyíltverseny.) Távolság 3 km. Díjak: elsőnek a club ezüst érme, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érem. Tét 1 frt. Bánat 1 frt.

XI. Ökölvívás verseny. (Zártverseny.) A versenyző párok sorshuzás utján állítatnak össze. Ki ellenfelétől hat >voltage<-ot (touche) kap, eláll. Az egyes párok győztesei döntő küzdelemben mérkőznek meg egymással. A touchek számítása a hármas bizottságnak van fentartva. Díjak: elsőnek ezüst, másodiknak — ha legalább négyen mérkőznek — bronz érem. Bánat 1 frt.

XII. Síkverseny. (Nyíltverseny.) Táv: 1609 mtr. (1 ang. mért.; föld.) Idő: 5 perc. Elsőnek egyleti ezüst érem és tiszteletdíj, másodiknak — ha legalább hárman indulnak — bronz érem. A tiszteletdíj minden esetben kiadatik, az érmek azonban csak akkor, ha a kitűzött táv 5 percznyi időn belül éretett el. Tét 1 frt. Bánat 1 frt.

XIII. Vigaszverseny. Résztvehetnek mindazok, kik a viald napán — bár versenyeztek — első díjat nem nyertek. — Nevezés a helyszínen a verseny-titkárnál. Távolság 200 m. Elsőnek beérkező a „M. A. C.” tagjai által felajánlott tiszteletdíj nyer.

Esterházy Andor gróf,
elnök.

Dr. Bogdányi Ferencz bajnok,
titkár.

Általános rendszabályzatok:

1. A bajnoki versenyben, valamint a zárt versenyekben csak a M. A. C. tagjai vehetnek részt.
2. „Nyílt”-versenyekben részt vehet minden magyar testgyakorló és sportegylet gentleman műkedvelő tagja.
3. Zártdőn túl érkező nevezések nem vétetnek figyelembe.
4. A versenyeken szabályszerű verseny öltöny (dress) viselése kötelező.
5. A nevezésnek tartalmazni kell:
 - a) a versenyző vezeték- és keresztnévét
 - b) polgári állását

c) lakását

d) a verseny nemét, melyre nevez

e) a verseny színeit (test sapka, öv, szalag)

f) a tétet és bánatot

g) az egylet nevét, melynek tagja.

6. A bánatpénz, ha az illető az általa nevezett versenyben részt vett, visszaadatik, ellenesetben a tiszteletdíj alaprafor. ittatik.

7. A versenybíró határozata ellen felebbezésnek helye nincs.

A szolnoki torna- és vívóegylet még csak rövid, mindössze egy éves multra tekinthet vissza, de fennállásának már ezt az első évét is hasznosan, sikeresen tölté. Mint a közrehozott évkönyvből kitűnik, 99 tagja számára a főgimnázium tornacsarnokában 142 gyakorlati órát tartottak, melyeket átlag az egyleti tagok 25—30%-ka látogatott rendszeren. A gyakorlatok kiterjeszkedtek a tornázás majd minden nemére és a vivásra, némelyek még a törvívást és a kerékpározást is gyakorolták. A jövőre a csónakázást és uszást is felveszik programjukba. Az egylet rendezett két sikerült tánczvigalmat is. Bevétele 717 frt, kiadása 595 frt volt. Elnöke Tóth Mór, alelnöke Balog Sándor, titkára dr. Genthon Ferencz, pénztárnoka Csorba Kázmér.

A kapuvári atletikai klub márcz. 9-én vál. ülést tartott dr. Rác Ottó elnök lakásán. Jelen voltak Baditz Lajos, Pesty Béla, Kovács László, Mayer Lajos és Hevesi János. Első helyen említjük a választmány ama dicséretreméltó tettét, a melylyel megmutatta, hogy a tornaügynek buzgó pártolója s kezdő egylet létére is tud áldozni a testi nevelés oltárára. 10 frtot szavazott meg s hozzá az elnök 5 frtot ajánlott fel saját adományaként a helybeli polg. iskola szegény tanulóinak az orsz. tornaversenyre való felutazás költségeire. Tagul felvették: Gaál József, Éltető Béla, Sima Ferencz, Németh János és Dénes Ármin. Beható tanácskozás tárgyává tette a választmány a csónakázás ügyét. de a nem kedvező helyi viszonyok miatt azt egyelőre elejtette. Annál hathatósabban karolta azonban fel a labdázás ügyét s elhatározta, hogy azt, mihelyt a talaj felszikkad és terül alkalmas helyet talál, azonnal megkezdi. Gyűlés után az elnök és neje gazdag vacsorával vendégelték meg a választmányt.

LÖVÉSZEI.

12/1891. A »Herkules« Tekintetes szerkesztőjének

Budapesten.

A folyó évi márczius hó 22-én tartott közgyűlés határozata alapján, van szerencsénk a Tekintetes szerkesztőséget örömmel értesíteni, hogy becses lapját a budapesti polgári lövészegyesület hivatalos közlönyévé választotta.

Kelt Budapesten, a budapesti polgári lövészegyesület választmányának 1891. évi április hó 3-án tartott üléséből.

Virágh Gyula,
egyesületi jegyző.

Érczhegyi Ferencz,
főlövész-mester.

Hat lövészmaster lemondása.

A Budapesti polgári lövészegyesület márczius 22-ki közgyűlése folytán — a lövészmasterok alábbi lemondó levelet intéztek az egyesület főlövészmasteréhez:

Miután a márczius 22-iki közgyűlés alkalmával azon szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy az egyesület érdekében *legtöbb szolgálatot* tett tisztviselőket még a választmány által kiküldött kandidációs bizottság listájából is kihagyták, s ebből azt látjuk, hogy az *elvitázhatlan érdemek* ily módon jutalmaztatnak, ezen okból — és nehogy törekvéseink hasonlóan méltányoltassanak — lövészmasteri tisztségünkről ezennel lemondunk, s kérjük lemondásunk elfogadásáról minket annak feltüntetésével értesítenni, hogy felmentésünk saját kérésünkre történt.

Budapest, 1891. április 2.

*Benkő Ferencz mp.
Dietrich Emil mp.
Gabrinyi Samu mp.*

*Bisicz Lajos mp.
Rosconi Károly mp.
Andretti Anselm mp.*

E lemondó-levélre az egyesület választmánya mind a hat volt lövészmasterhez a következő választ küldte:

T. cz.....úrnak, mint a budapesti polgári lövészegyesület érdemes tagjának.

A választmány *sajnálattal vette tudomásul* tisztelt uraságodnak a lövészmasteri állásról történt lemondását, de az azt *kisérő indokai tárgyalásába nem bocsátkozhatik*, mert azt tartja, hogy a közgyűlés, illetőleg az egyesületi tagok többsége előtt úgy a választmánynak, mint minden egyes egyesületi tagnak annyival inkább meg kell hajolnia, mert állítólagos érdemek elismerése tekintetében csakis a közgyűlés nyilvánított akarata lehet irányadó.

Kelt Budapesten, a budapesti polgári lövészegyesület választmányának 1891. évi április hó 3-án tartott üléséből.

*Virágh Gyula,
egyl. jegyző.*

*Érczhegyi Ferencz,
főlövészmaster.*

Budapesti polgári lövész egyesület.

Az 1891. apr. 3-iki választmányi ülésből.

Elnök: Érczhegyi Ferencz főlövészmaster.

Lovag id. *Dietrich Emil* azon indítványa, hogy egy *könyvelői* állás szerveztessék, s hogy *mozgó céltábla* állíttassék fel, kiadatott a lövész- és gazdasági bizottságnak tárgyalás és javaslat végett.

*

Szávoszt Alfonz indítványa, egy *lövészlap* kiadása végett, a lövész bizottsághoz utasított javaslatától végett.

*

Hofhauser Lajos egyesületi tag elhunytá felett, ki 1847. év óta tag, a választmány mély fájdalomát fejezte ki, s a gyászoló családhoz részvevő iratot intézett.

*

A gazdasági-, lövész-, vadász-, vigalmi- és tekepálya-bizottságok megalakítottak.

*

Az évi rendes lövészet *május 3-ikán kezdődik*. Programm és meghívó minden tagnak megküldetik.

*

A tiz egyesületi tag által beadott *emlékirat* tudomásul szolgált, s minden terminus megtartása nélkül kiadatott a főlövészmasternek, hogy azt a választmány valamely ülésére tárgyalásra tüzze ki. Az emlékirat a tárgyalást megelőzőleg minden vála ztmányi tagnak megküldetni határozatott.

*

A *tiszteletbeli* tagoknak kiadandó oklevél szövegének szerkesztésére bizottság küldetett ki.

*

Az ülések a nyári évad alatt mindig d. u. 6 óra-kor tartatnak.

*Virágh Gyula,
jegyző.*

Del Medico Ágoston ur fölkért bennünket annak kijelentésére, hogy a budapesti lövészegyesület reformpártjának programja alá az ő neve csak tévedésből került.

Lipiki jódfürdő

(Slavoniában),

Fakratz-Lipik (Déli vasut).

Okocsán m. kir. államvasutak.

Egyetlen meleg jódfőforrás a kontinensen, 64° Celsius állandó hőmérsékkel. — Hegyek által védett enyhe égalj.

nyári idény tartama: április—október

A tiszta hamisítatlan lipiki jódhévfürdők ajánlatosak a *nyákhártyák* minden hurutos *bántalmainál*, mindennemű *csuzos* s *köszvényes bajnál*, *mirigy* és *vérbetegségeknél*, *görvélýkórnál*, *csontbántalmaknál* stb

Mint fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik.

Kiterjedt árnyékos park, gazdagon berendezett fürdőhelyiségek, porcellán-, márvány-, *kőfürdőkkel* stb. stb. tiszta ásványvízzel töltött társasfürdő izzasztó kamrákkal; kitűnő gyógyzene, fedett sétány, olvasó- s zongora-terem, jó étkezés egy új vendéglős vezetése alatt, sokféle szórakozás. A déli vasuton menet- és tértijegyek **33%** árleengedéssel. A m. kir. államvasutakon zóna-tarifa. Prospektus s felvilágosítással szolgál a lipiki fürdő-igazgatóság.

A lipiki jódviz szétküldése

az igazgatóság részéről szakadatlanul történik, friss töltésbeni lipiki jódviz állandóan kapható EDES-KUTI L. cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvízszállítónál és az osztrák-magyar monarchia összes ásványvízkereskedéseiben, valamint a nagyobb gyógytárakban s fűszerkereskedésekben.

Cs. és királyi szabadalommal törvényesen védett minta.

HUNGARIA

gavallér-öltöny egyedüli feltalálója és készítője.

Fontos mindenkinek, ki elegánsan és jutányosan szeret öltözködni!

Polgári- és egyenruha-szabó

PÉNTEK LAJOS

a m. kir. államvasutak és nemzetközi baló kocsí és európai expressz-
vonat-társaság szállítója,

BUDAPEST, Kerepesi-ut 79. szám

(központi pályaudvar közelében.)

Az általam feltalált „Hungaria“ öltönyre nézve, melynek ára nem magasabb a közönséges polgári öltönyök áránál, bővebb magyarázattal szívesen szolgálok, szintén bérmentve.

Hungaria sport-öltöny, mely nagyon elegáns.

Cs. és kir. tiszt urak és önkénytesek, szigoruan előírás szerint, a legjutányosabban felszerelteknek.

Hadastyán-és tűzoltó-, valamint minden itt elő nem sorolt intézetek és társulatok, polgári- és egyenruhájá feltűnő csinos kiállításban és olcsó árban elfogadtatnak. Tömeges megrendelésnél tetemes árkedvezmény, vidéki megrendeléseknél kérem a méretre figyelni.

Kívánatra mintát és árjegyzéket méretmintával és utasítással szívesen küldök bérmentve.

Minden létező
cigarettapa-
pirok között a
legtökélete-
sebb és felül-
mulhatlan
a
valódi francia

szivarkapapiros: Le GLORIA

Joseph Bardou & Fils-től

Perpignan és Párisban.

60 nagy arany érem, 16 nagy diszokmány
20 „Hors Concours“ okmány.

Hüvely-különlegességek: „Le Gloria“ és
„Vrai Goudron“.

Kaphatók minden norinbergi és papir-nagykeres-
kedésben, valamint minden dohány és szivar-
tőzsdében.

Különlegesség: Prince of Wales férfi-övek.

Az összes sport-
nemekhez szük-
séges ruházati
cikkek u. m.

verseny és training INGEK.

nadrágok, sapkák és cipők legna-
gyobb raktára.

Sigmund József

Budapest, IV. Városház-utca 2-4

Az iskolai tornázás összes ruházati kellékei.

Alapított

1850. évben.

Ő Felsége a király
legmagasabb személyes
elismerése!

Cs és kir. szab.

Minden verseny alkal-
mával legelső érmek-
kel kitüntetett

CHEMIAI-TECHNIKAI

laboratorium hektograf gummiáru

és

kautschuk bélyegzőgyár

erőműtani és véső műintézet

mindennemű irodai szükségletek gyára

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszintén a legma-
gasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok intéze-
tek stb. szállítója

Budapest, Kigyo-tér 2. szám.

Bécs, V., Krongasse 6. saját házában.

Greiffner és Rausch

BUDAPEST,

VI. kerület, Andrássy-út 8. sz.

Kerti- és szoba-tornaszerek,
nyújtók és gyűrűhinták,
tetszés szerinti magasságra állítható kötelek és
hevederek,
kötéllétrák mászó-kötelek,
golyós-rudak, tornabotok, ruganyos erő- és izom-
edzők

(RESTAURÁTOR)

minden nagyságu tornagolyók, ugy a tornaszatnál szük-
séglendő kellekeket nagy választékban és jutányos
árak mellett ajánlanak.

SCHUNDA VENCZEL JÓZSEF

csász. és királyi szabad.
udvari hangszergyára.

a magy. kir. operaház és a
nemzeti színház szállítója.

Vonó-, ütő-, réz- és fuvó-hangszerek

Saját találmányu javított és szab.

czimbalmok pedállal és a nélkül.

Allaga-féle cimbalom-iskola I. és II. rész, u. m. több
átírat is nálam jelent meg és kapható.

Hangszer-alkatrészek és hurok.

Budapest, magyar-utca 26. sz. (saját házában.)

Steiner Armin és Ferencz

érezáru gyára

Budapest, VI. ker. ó-utca 12. sz.

Szállít mindenféle

érezöntési és préselesi munkákat

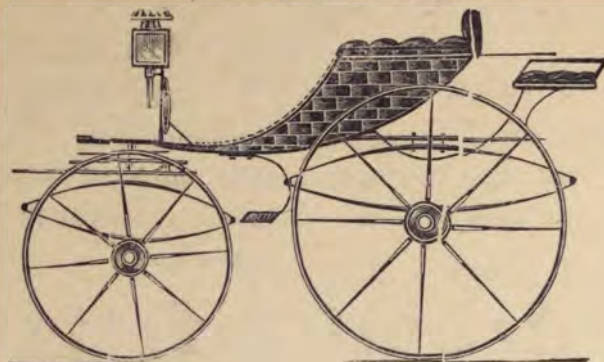
a legjutányosabb áron.

Érmek. Versenydíjak. Egyleti jelvények.

Zsigmondi Károly kocsigyártó

Imre-utca 7.

Kivánatra árjegyzéket ingyen küld.

KARLSBADI

czipő-külön-

legességek.

**Kajári
Dezső**

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

férfi-, női- és gyermek-czipő-áruit

séta- és promenade-czipőket

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel
regatta-, velocipédező-, turista- és hegyászó
tornaczipőket, vadász csizmákat

mindennemű bőr- és vászonnál urak, hölgyek és gyermekek részére
ugymint **Legujabb openkát vagy boeskorokat,**

világos bőr- és gummitalpu czipőket
nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-czipő szerint leggyorsab-
ban eszközölteknék.

Eisenschiml és

Wachtl,

Budapest, Ezsébet-tér 9.

CYÁR:

Bécs VII. Kaiserstr. 62.

Alapított 1856-ban.

Többszörösen kitüntetve.

Fényképészeti

készülékek.

Teljes felszerelés amateur pho-
tographusok számára.

A
Nagyméltóságú magy. kir. Vallás és Közoktatás-
ügyi Miniszterumnak

1018 eln. sz. alatt kelt magas rendelete értelmében, van sze-
rencsém az országos tornaünnepély t. résztvevő iskoláinak,
az azon rendeletben előirt méretek szerint és egyöntetű
minőségben és kiállításban készített jelzőtáblákat
ajánlani

drbját 2 frtjával

s egy előbbi min. rendelet magas intézkedése
szerinti kivonulási zászlókat a hivatalos mérték
szerint elkészítve, gyapju- vagy selyem szövetből
a szükséges feliratokkal és városi vagy községi
czimerekkel ellátva, szállításra ajánlani

drbját 3 frtól 40 frtig.

Az e célra készítendő zászló- és jelző táblákat a főváros
résztvevő iskolái egy része máris megrendelte.

Megrendelhetők:

RUMBOLD J.

zászló és diszitési czikkek gyára
BUDAPEST, Muzeumkörut 31. szám.

Herbster Károly mechanikus

ajánlja, mint a világhírű
Hillman Herbert Coventry angol czég képviselője

„Premien Safety“-jét

golyókkal ellátott kormányzóval. A kerekekre alkal-
mazott kaucsuk belül üres, minélfogva kellemes rajt
járni rossz utczákon és homokos talajon.

Kapható a legnagyobb varrógép- és velocipéd-
raktárban:

Budapest, Károly-körut 3.

Porzsolt Ernő

műépítész és építómester

építési irodája

Budapest, VIII. Róck Szilárd u. 4.

elvállal mindennemű építkezéseket,
tervek készítését és kivitelét; palotákat,
bérházakat, nyaralókat, tornacsarnoko-
kat, csónakdákat, versenypályákat stb.